

www.e-rara.ch

**Onomasticon zoicon, plerorumque animalium differentias & nomina
propria pluribus linguis exponens**

Charleton, Walter

Londini, 1668

Zentralbibliothek Zürich

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-55059>

Pisces.

---

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

PISCIVM Differentiæ & Nomina.

Generalis AQUATILIVM Divisio.

OMnia Animalia AQUATICA, five in aquis degen-
tia, sunt vel *Sanguinea*, vel *Exsanguia*.

SANGUINEA, Græcè Νήκτα ἐναίματα (quòd *natare*,
fit proprium Aquatilium sanguine præditorum) *Pisces*
Latinè strictim dicta; varias sortiuntur differentias. Il-
lustriores tamen ex nobis videntur, quæ desumuntur vel
à *locis*, in quibus vivunt: vel à corporis *integu-*
mento.

Pro *Aquarum* in quibus degunt *varietate*, *Pisces* sunt
vel (1.) θαλάσσιοι, *Marini*, qui in aqua Marina, seu Sal-
sa vivunt; (2.) ποτάμιοι, *Fluviatiles*, qui in flumini-
bus; (3.) λιμναῖοι, *Lacustres*, qui in lacubus; (4.) *Ma-*
rini simul & Fluviatiles, qui in aquis tum salis, tum
dulcibus alternatim versantur.

Tegumentorum ratione, quidam *Squammosi* sunt; qui-
dam *Cute tecti*, eaq; vel *Aspera*, vel *Lævi*.

EXSANGUIA generalius dispescuntur in (1.) *Mollia*,
seu *Molluscula*; (2.) *Crustacea*; (3.) *Testacea*.

Quoad

Quoad Differentias minùs generales; MARINI seu *Pelagii*, ut ab iis initium capiamus, sunt vel (1.) *αετράϊαι*, *Saxatiles*, qui inter saxa & promontoria vivunt; sive semper ibidem stabulentur, sive maxima ex parte, quandoq; nempe excurrentes in alia loca, ut alimentà quærant: (2.) *Αιγιαλώδεις*, *Littorales*, qui non in aquis profundis, sed circa Littora versantur: (3.) *Πελάγιοι*, *Pelagii*, in alto mari degentes.

Deinde *Pelagii*, habitâ tegumentî ratione, subdividuntur in (1.) *Squammosos*, & *Leves*. Cujus Divisionis habito respectu, Pisces omnes, quos jam enumerare suscepimus, in suas distributos classes breviter percurramus: à *Pelagiis squammosis* exordientes.

Piscium

Piscium Pelagiorum SQUAMMOSORUM
Classis.

E *Pelagiorum Squamosorum* numero sunt

I. ASELLI (ab asinino fortè colore) ἄσινος & ὀπίσθιος.
Quorum species sunt

1. *Asellus Major*, Hollandis *Cabellian*, Merlucius; *the Cod-fish*, or *Cod*; in partibus Angliæ Borealibus, a *Keling*; in Occidentalibus, a *Melwell*. Exsiccatum osseam fermè duritiem contrahit, nec nisi fustibus prius verberatus coquitur: unde piscis *Fustiarius*, a *Stock-fish* dicitur. Sale autem inveteratus, & sal-sugine ablutâ, ex nova aqua elixus, *Laberdanus* nominatur, *Haberdine*, & *Green-fish*, & *Barrel-Cod*. Folliculusejus glutinosus Ichthyopolis nostris appellatur *the Sound*.
2. *Asellus Minor*, & *Mollis*, Romanis *Ficus*, Gallis *Merlang*, & nostratibus (ex argenteo colore) a *Whiting*; & si sole exsiccatum sit, a *Buck-thorn*.
3. *Asellus Niger*, sive *Mollis nigricans*, *the Coal-fish*, *Coal-whiting* (quasi Carbonarius) & Cornubiensibus, a *Pollock*.
4. *Callarias*, *Galerida*, & *Galaxia*, piscis capitosus, Hollandis *Schelffish*, Gallis *Merlucius*, *the Haddock*.
5. *Asellus Barbatus*, Ichthyopolis Londinensibus a *Pout*.
6. *Molva Major*, Rondeletio *Asinus varius* (quia dorsum habet cinereum multis maculis nigris conspersum) aliis *Lingua* (fortè quia linguæ formam exprimit) *the Ling*.

R

7. *Molva*

7. *Molva Minor*, seu *Morhua*, *the Morchuel*, cujus caro coctione, propter humoris tenuioris consumptionem, glutinosior evadit, ut butyro immersa adeo digitis adhærescat, ut vix inde avelli possit. Intestina & folliculi *Icthyocolle* conficiendæ inserviunt.
8. *Gobergus*, qui duorum cubitorum magnitudinem superat, & colore est cinereo.
9. *Asellus Fuscus*, Merreto a *Hake*.
10. *Mustela*, Illyricis *Pegorella*, Bellonio Aristotelis & Galeni *Callaria*, Rondeletio *Asellus veterum*. Trium interdum palmorum est longitudinis, cruris humani crassitie, colore ex livido in opacum abeunte.
11. *Tinca Marina*, (propter corporis cum palustri similitudinem sic dicta) Italis *Pesce Fico* (quod passificus instar mollis sit) *the Sea-Tench*.

II. **HALEC**, (ab ἄλιος, i. e. ἄλιος, *salsus*; quia pisciculus est ad liquorem salsamentariorum idoneus, ut *Isid. lib. 12. cap. 6.*) Τάραχος, Germanis *Harengus*, *the Herring*. Qui hoc sibi peculiare habet, quod aqua extractus citissime moriatur; quia peramplam, pro ratione corporis, *Branchiarum* sortitur fissuram. *Britanniam* nostram immensis exercitibus circumnatant. Circa solstitium æstivum ex alto *Scotia* littora petunt: inde *Anglica* littora adeunt, & ab Augusto medio ad Novembrem à castro *Scarborough* ad *Thamesin* capiuntur. Postea aliqua vehementiori procella in Britannicum mare deferuntur, & in eo ad *Christi Natalitia* piscantibus se offerunt. Hinc *Hiberniam* utrinque pernatantes, in Septentrionalem oceanum, circumnavigatâ quasi *Britanniâ*, se transferunt: & ibi ad Junium usque occultantur. Postquam sætissi cavere, redeunt.

III. **LIPARIS** (à pinguedine nomen invenit, quasi

λίπαρος

λιπαεῖς, quia sub cute pinguedinem loco carnis habet ; & asservatus, totus in oleum abit.) Germanis *Schmalz-fish*.

IV. *APER Rondeletii*, piscis squammosus, ferè rotundus, compressus, corpore præduro, & aspera veluti ac villosa cute prædito ; rostro suis instar oblongo & obtuso, sine dentibus ; aculeis præacutis, duris, longis & rectis. Cauda in unam pinnam desinit. Leonem ejus tradit *Salvianus tabul. 31. The Sea-Boar*.

V. *SCOLOPAX* (à rostro oblongo & rigido) Gesnero *Serra Plinii* (quòd radium versus caudam ferratum habeat.) *the Snipe-fish*.

VI. *Monoceros Clusii, the little Unicorn, or Saw-fish*.

VII. *GLAUCUS* (à colore cæruleo seu cyaneo :) & *ἰπόλευκος*, Hollandis *Meer Stichleng, the Sea-Stichling*. Cujus apud *Rondeletium* tres species reperias ; viz.

1. *Majorem*, Provincialibus *Cabrolle* dictum, tricubitalis quandoq; longitudinis. Statim à capite aculeos habet ; quorum duo, qui juxta caudam sunt, velut in vagina reconduntur. Ad branchias pinnæ aurei sunt coloris, & pro podice rimam potius quàm foramen sortitus est. *Salv. Amiam* veterum esse credit.
2. *Minorem*, unde *Glaucidion* dicitur, qui septem aculeos in dorso, ad caudam spectantes, habet. A superiori branchiarum partè ad medium corpus linea tortuosa admodum dimittitur, hinc recta ad caudam protenditur.
3. *Sinuosum* (sic dictum, quòd linea à branchiis ducta, serpentum corporibus flexuosis gradientium instar, tortuosa sit) cujus dentes sunt acuti, dorsum ex cæruleo nigrescit.

VIII. HIPPURUS (seu à similitudine caudæ equinæ : seu quòd equi more feratur & saliat.) *κροσσάιν* (à *πίονα*, quæ à vertice incipit, in eòq; veluti crista erigitur.) *Gazza Equilis*, Hispanis *Lampugo*; *the Horse tail Fish*.

IX. REVERSUS Indicus Squammofus, *the Jagg fish*, with reverse prickles. Nomen inde accepit, quòd *retractus* venetur. Magnam Indis in venandis piscibus præstat operam. Tenui, sed valido funiculo alligatus, ad mare defertur; blandis animatus verbis, in piscem conspectum, etiam magnum, emittitur, ejusdémq; lateri seu ventri sese affigit. Sic extrahitur cum præda.

Pelagiorum LÆVIUM Classis.

E Pelagiorum *Lævium* numero sunt

I. THUNNUS (*ἰσὶ τῷ θύεν*, quod est, magno impetu moveri, quia velocissimè natat: seu ab Hebræorum *Thannia*, quo Cetaceum piscem intelligunt) *the Tunny Fish*. Cujus & varia nomina, pro diversitate ætatum; & historiam admirandam petas velim è *Johnstoni lib. de Piscibus, cap. 2.*

II. POMPILUS (seu *μετὰ τῆς πομπῆς*, à transvehendo. Fabulantur enim, *Pompilum*, hominem *πορθῆια*, portitorem, ab *Apolline*, quòd *Ocyrrhoen* puellam trajecisset, in sui nominis piscem transmutatum: seu quòd navigantes in alto mari ad continentem usq; comitetur) aliis *Sacer Piscis*: quem *Rondeletius Pelamidi* similem, sed varium, squammisq; carentem facit.

III. XIPHIAS (à figura rostri ensiformi) *Gladius*, Alberto

berto *Miles* (quia gladio armatur) the *Sword-fish*. Ad decem nonnunquam cubitos accedere scribit *Rondeletius*. Victitat piscibus, quos rostri incursum interficit; nec prius comedit, quàm spiculo prædam transfixerit. In Musæo Regio hodie asservatur Gladius hujus piscis tres ferè cubitos longus, quem ego Regi Augustis. dono obtuli.

IV. REMORA, *Echineis*, *Remeligo*, *Naucrates* (quia naves in medio cursu remorari vulgo, sed falso creditur) the *Remora*, or *Ship-halter*. De quo nihil certi occurrit, adeo Authores in diversa scinduntur, de ejus forma, magnitudine, & causâ facultatis navigia retinendi.

V. CETORUM DUX, ἡγνίης, ἡγέμων, ὁδηγός, nonnullis *Mysticetus*, aliis *Musculus*; the *Whales Guide*. Credunt enim Cetos hunc piscem in ducem habere, tum quòd mole corporis oppressi tardè moveantur, & facilè in cœnum, brevia, & angustias impingant: tum quòd parum acutè cernant.

VI. SERPENS MARINUS, *Aristoteli* ὄφις θαλάσσιος, *Hydrus*; the *Sea-Serpent*. Notabilis ipsorum quibusdam in locis magnitudo. Ejus ab *Æliano* traduntur in *Africa*; ut boves infectentur, & triremes apprehensas evertant. Circa *Norwegiam* 200 pedum longi visi sunt, tantas aliquando supra mare spinas erigentes, ut navis per unam transire possit; si *Ol. Magno* credimus.

VII. CONGER, κόγρη (fortè à γρη, quod est voro: piscis quippe vorax est) *Rittersbusio* ad lib. 1. *Halienticor. Oppiani*, *Gryllus*; quibusdam (à corporis & coloris similitudine) *Anguilla Marina*; the *Conger*, & *Cornubiæ* incolis, the *Milwel*.

VIII. OPHIDION (quem *Salvianus* & *Bellonius* cum *Serpente Marino* confundunt) *Oppiano* *Tragus*: Qui duorum est apud *Rondeletium* generum. Unum *Barbatum*, (quòd

(quòd gemina barba à maxilla inferiore propendente instructum sit) Alterum *imberbe* & flavum, de cætero superiori simile.

IX. MURÆNA (*μαῖα τὸ μύρειν*, vel *μύρεσαι*, quòd præ pinguedine in summa aqua fluitent) *the Murena*, Germanis *Mural Manlein*, si mas sit; *Mural Weiblein*, si fœmina.

X. MYRUS, *μύριον*, a great Sea Eel, more like a Serpent, than the Murena.

XI. REVERSUS INDICUS ANGUILLIFORMIS, *the Eel-like Jagg-fish of India*. Cujus usus est, sicut prioris, in piscibus capiendis. Modus piscationis describitur à Petr. Martyre lib. 3. *decad. Ocean*.

XII. TÆNIA (à similitudine fasciæ & vittæ) Gallis *Flambaux* (quia flammæ modo, cum natat, movetur) *the Swath-fish*. Cujus tres species recenset *Johnston. lib. de Piscibus. pag. 23.*

Pelagiorum **CARTILAGINEORUM**
Classis.

CARTILAGINEI Pisces ii dicuntur, qui pro dorfi spina *Cartilagineam* habent. Græci *χαρδράκασσα* & *χονδρόσφυα* olim dixerunt. *Aristoteles* *σελάχη* & *σελάχια* primus, à splendore cutis, qua noctu lucent, vocavit. Nos autem communiter *Gristle-fishes* vocamus. Horum verò duo Genera constituuntur: Alterum *Longum* & *rotundum*: Alterum *Planum*.

Generis PRIORIS sunt

I. CANIS CARCHARIAS, *Oppiano* *ἀστράκιδης* (quia carne, & humana potissimum delectatur.) *the shark, or sea-hound*. Qui magnitudine Galeos omnes excedit. Inventus in quodam loricatus homo est. Alter curru impositus, vix à duobus equis trahi potuit.

II. GALEUS (*ἐπὶ τῆς γαλῆς*, id est *Mustela* terrestri; seu quòd corporis similitudine eam referat: seu quòd quædam cum *Mustela* Pisce communia habeat, inter quæ jecur adiposum, in oleum resolubile) *Mustelus, the Dog, or Dogger-fish*. Corpore est oblongo & rotundo, cinereo; & à podice ad extremam usq; caudam gracilescit. *Catuli* ejus *Aristoteli* τὰ σκύλλια dicuntur; *Hinnulos* vertunt nonnulli. *Species* ejus sunt

I. *Galeus*,

1. *Galeus Lævis* (à cutis lævitate sic dictus) Romæ *Pesce Columbo*, the *smooth-skinned Dog-fish*, Cornubiensibus a *Plusher*. Vix ad 20 libras pervenit.
2. *Galeus Asterias*, sive *Stellaris* (quia dorsi maculæ stellarum speciem referunt) *Pardalus Marinus* (quia maculatus) the *sea-Panther*.
3. *Glaucus* (à colore dorsi, qui cæruleus est) the *blew-backt Dog-fish*. Qui est quatuor aut quinque cubitorum magnitudine; rostro acuto; ore in supina parte posito.
4. *Maltha*, bellua Marina, à *Cane Galeo* nihil differens, nisi quòd alba oculorum macula destituatur; & rostro brevi sit, dentibus latis & acutis.
5. *Galeus Acanthias*, *Mustelus Spinax*, Scaligero *Mustelus Spinus* (quia aculeis præditus est.) *Æliano Centrine*; the *prickly Hound-fish*. Nunquam 20 libras implet.
6. *Vulpecula Marina*, (vel à caudæ longitudine, vel in suavi ingratoq; gustu, vel ab astu ingenioq; nomen sortitur.) the *Sea-Fox-Hound*. Piscis est aliquando ad centenas libras excrefcens.
7. *Simia Marina* (quia Simiæ terrestri tum colore, tum facie similis: in hoc tamen differens, quòd variè distinguatur, cervicemq; & branchias ruffas habeat) the *Sea-Ape*. Reperitur in mari rubro, & Oceano Germanico.

II. ZYGÆNA (à capitis figura, qua τὸ ζυγὸν imitatur, quo transversum librile, ex quo lances dependent, significatur, nomen obtinuit) the *Balance Fish*. Massilienses *Piscem Judæum*, à similitudine tegumenti capitis, quo olim Judæi in Provincia utebantur, dicunt. Pisces obvios &

& homines natantes frontis suæ acie subvertit ; & Leoni, quoad vires, ab *Oppiano* opponitur. Occursus ejus olim navigantibus habebatur infaustus.

III. MOLA (seu quòd informem molam repræsentet ; seu quòd rotunditate corporis molæ molendinariæ similis sit, ut *Rondeletio* placet.) ; apud Massilienses ; *Luna* (vel quòd extrema corporis parte, quæ pinnis subest, crescentis figuram referat : vel quòd de mptis pinnis toto corpore plenæ instar sit.) *the Molebut.*

Posterioris sunt

I. TORPEDO, *νάρκη Sarcocista* (quasi stupefaciens) *the Torpedo or Cramp-fish.* *Venetis*, nè in foro piscario vendatur, Præfecti sanitatis auctoritate cautum est : *Genue* tamen, *Massiliae* & alibi, à tenuioris fortunæ plebe esui expetitur.

II. PASTINACA Marina (quòd radio suo, seu pastino, instrumento fossorio, fodiat & pungat) veteribus *Aquila Piscis* ; *the poyson Fish, the Fire, or fierce Flaw*, (quia radii ejus venenum ignis instar ictos adurit) & *the Cat-fish.*

III. RAIÀ (fortè à *radendo* ; spinas quippe gerit, maximè in dorso : unde Græci *βαίλον* vocant) *the Thorn-back* : & si junior sit, *a Maid.*

Hujus Species sunt

I. *Raia Levis*, *λεϊβαίον, Leviraia* (quia cutem habet ab aculeis nudam) *Mucosa* (quia muco scatet) & (à lata fascia, qua mucus, seu potiùs *Coryza* in laborantibus excipi solet) *Bavosa Romanis* ; *the Scate, or Homelyn*, & obscæno nomine, *White-Cunt.*

2. *Undulata* (à maculis undarum more flexuosis) *the waved Scate.*
3. *Oculata*, *Gallis Miralet*, (à speculorum parvorum similitudine; maculas quippe habet rotundas, & ad oculorum formam aliquatenus accedentes) *the Scate with spots like eyes.*
4. *Oxyrinchus* (à rostri acumine) *the sharp snouted Scate.* Quæ est *Major & Minor.*
5. *Asterias*, *Stellaris*, (à maculis stellatim dispositis) *Aspera* (quia tota horret aculeis) *the starry Scate full of prickles.*
6. *Clavata*, *Gallis Raje Bouquier*; *Massiliensibus Clavade*; *the Scate with large prickles like nails.*
7. *Spinosa*, *Gallis Cardaire* (quasi *Lanifca*, à spinis seu aculeis, quorum multi infixi sunt instrumentis, quibus lana carminatur) *the Card-scate.*
8. *Fullonica* (quòd in toto corpore frequentissimis aculeis conspersa fit, ad modum instrumenti illius, quo *Fullones* pannos poliunt) *the Fuller-Scate.*
9. *Asperrima*, à præcedente eo tantum differens, quòd in supina etiam parte tota aculeis peracutis ita horret, ut manu tolli non possit, nisi pinnulis cauda apprehensis.

IV. RANA PISCATRIX, βαλεαχὸς θαλάσσιος, *the Monk, Toad, Naf, or Devil-Fish, or Fishing-Frog.* *Rana* nomen ex eo fortè meruit, quòd *Gyrinos* sive ranulas recens ex ovis exclusas & imperfectas (oculis quidem & cauda notabiles, sed quibus postea demum accessuri sunt pedes & caudæ fissura) referat; à venandi autem solertia *Piscatrix* dicitur. Quippe inter saxa se recondens, aperto immani rictu, mentitum in Musculi cujusdam, ceu Cirri instar fili subtilissimi, ex nasi ejus pinna deducti extremo

mo vermiculum in fauces suas conjicit. Quo viso, pisciculi ceu ad escam accurrunt, rictumq; cavitatem alicujus saxi reputantes, subintrant. *Piscatrix* verò, retracto qui vellicatur hamo, orisq; rictu clauso, totum pisciculorum gregem devorat. *Internam* ejus constitutionem si spectes, nihil non admirandum videbis. Omnia quippe viscera singulari quodam, & à cæterorum non solum planorum Cartilagineorum, verum & Animantium omnium aliorum more recedente artificio fabricata sunt: quemadmodum egregiè ante biennium publicè demonstravit Excellentiss. ille Vir; *D. Georgius Entius*, M. D. & Eques Auratus, in *Prælectionibus suis Anatomicis*, coram Augustissimo Rege nostro, in Celeberrimi Medicorum Londinensium Collegii Theatro, non sine summa Auditorum admiratione, habitis. Quas nimia Auctoris modestia hætenus suppressit, haud exiguo Artis Apollinæ (quam tamen scriptis suis eruditissimis aliàs plurimum auxit exornavitq;) detrimento. Sed sperandum est, eam Literatorum continuò iteratis precibus aliquando iri superatum.

V. SQUATINA, *Squatius* (à squammis acutis) *ῥίψη*, (à nasi acumine) *Lima* (quia cutis ejus aspredine lignum & ebur poliuntur) Germanis *Meer Engel*; the *King-stone*, & *File-Fish*.

VI. SQUATINO-RAIA, *ῥίψη βαρ*; piscis ex *Squatina* & *Raia* promiscuè coeuntibus procreari creditus: parteq; priore *Raiam*, posteriore *Squatinam* referens.

VII. LAMIA (*πρωὴ τῆς λείμης*, à gula, seu voracitate insigni.) quæ, judice *Rondeletio*, eadem est cum *Cane Carcharia*.

VIII. LUMPUS Anglorum (quasi massa informis) *the Lump*.

IX. GIBBOSUS Piscis, *γοτιδανθ*, *Hoger Lump* Germanis, *the Buncht-backt Lump*.

Marinorum Saxatilium SQUAMMOSORUM
Classis.

Absolute Pelagiorum Elencho, sequuntur *Saxatiles*, & primò SQUAMMOSI. *viz.*

I. SCARUS (quòd inclusus nassis, crebris caudæ ictibus, qui *σκάριμοι* seu *σκάειμοι* vocantur, averfus fores laxat, & ita retrorsùm erumpat) *Meyrix* quoq; seu *Ruminax*, ut *Scaliger* vertit (quia latis utriusq; maxillæ dentibus solus è piscibus *ruminat*) *the Cud, or Chewing Fish*. Cujus duo sunt genera. *Unum*, quòd *ὄβιας* (quòd asino concolor fit) Germanis *Meer Brachsmen*, dictum est. *Alterum*, *Ἰόλονθ*, (quòd varii coloris fit): Utrumq; à *Bellonio* & *Johnstono* fusè descriptum.

II. TURDUS (quia macularum varietate Turdum avem æmulatur) *the Sea-Carp*. Cujus duodecim genera ab *Aldrovando* notantur: quorum nonnulla apud nos reperiuntur, in quamplurimis *Cambrobritannia* locis, & prope Insulam *Anglesey* dictam; ut scribit doctiss. *Merretus noster*, ex observatione verè generosi Viri, *D. Willoughby*.

III. PAVO *salviani* (quia Pavonis avis more, variis coloribus depictus est, & corpus ejus ferè totum inæquali varietate virefcit.) Romæ *Papagalo*, à Lusitanis *Budia*, Germanis *Meer Pfaw*; *the Peacock-Fish*. Solitarius est, & sæpe singuli capiuntur: verno imprimis & autumnali tempore.

tempore. Fortè quòd æstate ob caloris, hyeme ob frigoris impatientiam in alto mari lateant. Ignobilis inter cibos censetur.

IV. LEPRAS seu *Pforus* (quòd iisdem tectus sit fugillationibus, quibus qui lepra & pfora laborant, deformantur) *the Leper-Fish, or Cunner*. Qui ex *Turdorum* genere videtur.

V. MERULA, *κίσαρις* & *κίτλυς* (à colore ejus ex Indico & Cæruleo in nigrum tendente) *Bellonio*, piscis *Aspratilis*; Venetiis, *Tinca Marina*; a sort of sea-Tench, distinguished from the rest by his deep blew colour. Hoc unum in ejus *Anatome* dignum memoratu occurrit; quòd cum hepar habeat album, in duos lobos grandes divisum, *Fel* tamen exerat tenui vasculo inclusum, & revolutionibus duplicatum; cujus longitudo est sesquipedalis. Piscis *Mærulæ* meminit *Merretus* noster, olim à *Turnero* visi in littore Angliæ occiduo, & à Piscatoribus illic vocati, a *Cook-fish*.

VI. JULIS, *Syneso* *ἰουλός*, aliis *Jurella*, & *Jura*; *the sea-Junkerlin, or Rainbow Fish* (quia tanta in tergore colorum varietate insignis, ut in eo iridem utrinq; depictam videas) *Rondeletio* digiti non excedit magnitudinem. Os veneno refertum habere, & in piscatu Urinatores & Piscatores pertinacissimè persequi, eorúmque sanguinem appetere; clarè ab *Oppiano* & *Æliano* affirmatur. Ægris tamen in albo jure elixari, sanis in sartagine frigi & assari, prodidit *Salvianus*; fortè amputato prius capite.

VII. PHYCIS (quòd in Musco marino, *φύκη* *βρίον* *ἐρυδερν* *θαλάσσιον* *Neophyto* & aliis, nidificet) *Salviano* *Percia* (ob magnam cum *Perca* marina similitudinem.) Cujus non unum genus esse ostendit *Bellonius*. Vidisse enim se fuscus, rubentes, virides, *πολύχρους* testatur. Idem esse videtur cum pisce *Ficu Romæ* (quòd passi ficus instar, carnis

carnis sit mollissimæ & succi plenæ) vocato. *Hippocrates* 2. de vict. rat. inter pisces raram & levem carnem habentes recenset; eúmque; viri mulierosi, seu ἀνδρὸς θηλύφρονος, ἰστανιμίω & cognomentum à piscatoribus ferre, innuit.

VIII. PERCA *marina* (nomen à *Colore*, quem Græci περιόν dicunt, sortita est) γεγραμμοίη Aristoteli (quòd transversis per tergus lineis conspergatur; quæ nota est ipsi cum paucissimis piscibus communis) *the Sea-Perch*.

IX. CHANNE, *Hiatula* (quòd mandibulas ita constitutas habeat, ut perpetuò, nedum moriens *hiare* videatur: unde *Epicharmus* μεγαλοχάμμονας vocavit) *the Gaper, or Gin-Fish*. Huic tantam cum *Perca* similitudinem tribuit *Bellonius*, ut pisces penè eisdem esse credas, & pro iisdem vendantur. Hoc unicum in hujusmodi piscium historia memorabile occurrit; quòd nullum *sexus discrimen* in eis deprehensum sit. Omnes enim *Vulvas* habere traduntur, & omnes ovis capiuntur gravidæ. Rem ita se habere, ex plurimarum sectione *Rondeletius* didicit; inusitatúmque; hunc conceptum ingenti horum piscium fœcunditati causam assignat.

X. HEPATUS (à colore & magnitudine Hepatis) *the Liver-Fish*, Germanis *Leber Brasmen*: piscis *Pagro* persimilis.

XI. MELANURUS (quasi *Nigricanda*, à caudæ nigredine) *Athenæo* Μελανόγεμου (quòd nigrae lineæ latera ejus pingant) *the Black-Tail*. Palmi magnitudinem aliquando superat; nec amplius quàm unam vel sesquilibrium pendit. Quem *Aldrovandus* depingit, totus ex cæruleo amethystinoque; nigricat, præter squammarum extremitates, caudæque; initium; quæ auro resplendent; pinnae nigricant. Uropygium supinum candicat, pronum intensè violaceum, & velat nigram maculam constituit.

stituit. Germani *Brand Brasmen* vocant.

XII. ALPHESTES (ab inveniendo, nescio quare, dictus) *Cynædus* (quasi præpostera libidinis studiosus. Ferunt nempe, semper binos capi, & alterum alteri ad caudam comitem videri.) Belgis *Stein-Fish*, i. e. *Stone-fish*. Similis est Piscis, quem Lusitani *Salmonetam* vocant: Sed pedalem magnitudinem rarò excedens.

XIII. CORACINUS, *Corvulus* & *Graculus* Gazæ; Sal-
viano *Corvinus* (seu à colore nigro: seu quòd τὰς κόρας κίρει,
pupillas moveat) Germanis *Meer Rapp*, & *See Rapp*;
the Crow-fish. *Salvianus* duplicem dedit; *Unum*, qui
Romæ simpliciter *Corvo* & *Corvetto* dicitur: *Alterum*,
qui *Corvo de Fortiera* ibidem nominatur, & *Niger* jure
merito, ut prior *Albus* (quia multo minus nigricat) cen-
sendus est.

XIV. EXOCÆTUS (quòd in littore, seu sicco dor-
miat; nam in littore *Monspelum* stertentem sæpissimè
vidit *Rondeletius*) *Adonis*; *the Sleeper*. De quo vide
sis *Scaligerum Exercit.* 73.

XV. SCIÆNA, *Umbra* (seu à colore umbroso: seu
à lineis quibusdam obliquis, à dorso descendentibus au-
reis & obscuris, quæ aliarum apparent umbræ) Germanis
Meer Schatten. Piscis est *Cetaceus*, 60 plerùmq; libra-
rum, quatuor plus minus cubitos longus.

XVI. GLAUCUS *Bellonii*, Genuensibus, apud quos
frequens est, *Fegarus*; Venetis, *Corbettus*; idem fortè,
quem piscatores nostri *Sea-Blewling* vocant, à cæruleo
dorsi colore.

XVII. ANTHIÆ, *Callionymi* (à pulchritudine) quo-
rum ab *Oppiano*, *Rondeletio*, & *Aldrovando* quatuor po-
nuntur genera.

XVIII. GOBIUS, *Gobio*, & *Cobio* marinus, *the Sea-
Gudgeon*, or *Pink*.

XIX. SPHYRÆNA (à σφύρα, quod stimulum, aut stylum, item teli quoddam genus bello Persico inventum significat) Latinis *Sudis*, Romanis *Lucius Marinus*, the *Sea-Pike*, or *Spitt-Fish*.

XX. ACUS, the *Needle-fish*, *Horn-fish*, *Gar-fish*, & *Cornubiæ incolis*, an *Old Wife* (fortè ob summam corporis gracilitatem, rostrumq; longum & acuminatum.) Duplex est, *Major*, & *Minor*.

XXI. FABER (seu exinde, quòd omnia instrumenta Fabrilia in eo reperiantur, teste *Salviano*: seu propter multiformes dorfi ac ventris aculeos, atq; varia capitis ossa, quibus Fabrilia instrumenta repræsentantur) Romæ *Citula*, Liguribus *Rotula*, Hollandis *Gallus Marinus*, & *Meer Schmidt*; the *Doree*, or *Dorn*. Credunt nonnulli illum ipsum esse piscem, cujus ex ore *Div. Petrus*, jussu *Domini*, desumpsit monetam ad solvendum *Cæsaris* tributum.

Saxatilium LÆVIUM
Classis.

Saxatiles LÆVES sunt

I. ALAUDÆ } Cristata }
                  } Non-Cristata } Germanis *Meer Lerch*,

Sea-Larks (ob macularum cuti earum, consimili penè modo insperfarum, ac Alaudæ avis pennis, similitudinem ita dictæ. Ad quas pertinere videntur (1.) *Piscis Gutturifus* (à magno gutturo) dictus, Germanorum *Dick-hals*, i. e. *Thick-neck*: (2.) *Pholis* (à muco, quem emittit, sic nominatus) Germanis *Schleim-Lerch*, i. e. *Slimy-Lark*: & (3.) *Scorpoides Rondeletii* (quòd capitis forma Scorpioni marino similis sit) Gallus *Lepus Marinus* (quia rostrum terreni leporis *λεπτοπῆ* sive fissuræ admodum simile habeat.) Quos omnes clarè describit *Johnston. lib. de Piscibus 1. cap. de Alaudis.*

T

Litto-

Littoralium Squammosorum NON-PLANORUM
Classis.

Piscium, qui circa *Littora* versantur, alii *Squammosi* sunt, alii *Leves*: Squammosi rursus *Non-Plani*, & *Plani*.

E NON-PLANORUM censu numerantur

I. MULLUS (seu à mollitie; est enim carnis teneræ: seu à colore Mulleorum calceamentorum, quibus priores Albanorum Reges, postea Patricii usi sunt) *τρίγλαν* (quòd ter pariat fœmina uno in anno) qui est vel

1. <i>Barbatus</i>	{	1. <i>Major</i> , Germ. <i>Grosser Rotbart</i> , i. e. <i>the Great Red-beard</i> .
		2. <i>Minor</i> , Germ. <i>Kleiner Rotbart</i> , i. e. <i>the Smaller Red-beard</i> .
2. <i>Imberbis</i>	{	1. <i>Imbrigo Occitanis</i> (à rubore, quo ebriosorum facies inficitur) dictus.
		2. <i>Asper</i> . (à squammarum asperitate).

II. HIRUNDO (quia cùm aliquid metuunt, ex mari exilire dicuntur, & humiliter volant) *Lucerna* (vel quòd pinnæ ejus versicolores noctu fulgorem quendam emittant: vel quòd oculi noctu luceant) Romanis, *Capone* (à Capitis asperitate & magnitudine) *the Swallow, or Great beaded*.

headed Flying Fish. Cujus *due* ponuntur *Species* ab Ichthyographis.

III. CUCULUS (quia cum retibus capitur, vocem *ne* exprimere dicitur) *the Gournet, or Grey Gournet.*

IV. MILVUS, seu *Milvago* (quia volat nonnunquam; & pinnis caudáq; expansis Milvum avem omnino refert, latis nimirum & maculosis) *the Hawk, or great flying fish.* Qui sesquipedalem mensuram vel maximè auctus non excedit. Lingua ejus & palatum splendore Sandaracham vel Cinnabarim superant; his noctu lux, ac si candentes carbones in ore continerentur.

V. HIRUNDO *Plinii*, quem eum piscem *Aldrovandus* esse judicat, qui Romæ *Pesce Rondine*; Agathensibus, *Falco Marinus*; Massiliensibus, *Landola* dicitur; quiq; si alas auferas, ad *Mugilis Cestrii* inprimis accedit figuram, unde *Mugil alatus, Rondeletio.* Cubiti magnitudinem attingit. Linea, quæ in cæteris piscibus à branchiis vel à capite per latera ad caudam ducitur, in hoc pisce à pinnis ventris orta, per imum ventrem ad caudam fertur. Qua nota ab aliis facilè distinguitur.

VI. LYRA (vel à cornibus è rostro protensis, quibus similitudinem veterum lyræ exprimit: vel quòd veluti Lyrae sonum edat) *the Rochet, & in Cornubia, a Red Gournard.* Cujus species alia quoq; in Cornubia reperitur, quam, à capitis figura majori, depressiori, breviori, vocant a *Tub*: observatore *Cl. Merreto* nostro, *Pinac. rer. nat. Britannic. pag. 186.*

VII. PHAGRUS seu *Pagrus* (*πῆγρον* τὸ φάγειν, quia vorax est) Germanis, *Rote Meer Brasmen, the Hake.* Superior ejus *Maxilla* in tubi modum cervici veluti infarcta est: neq; cranio inhæret: ideoq; cum piscis oscitat, ex-

feritur, postea contrahitur. Quo signo distinguitur ab *Erythryno*.

VIII. ERYTHRYNUS (à rubro colore) *Rubellio*, Græcis modernis *λίθειον*, Germ. *Rother Meer Brasmen*, fortè *the Sea-Roach*. Ruber est, ut Mullus, dilutior tamen; unde *Ξανθόν* *Oppianus* dixit: latus, ut *Aurata*. *Palmi* mensuram rarò excedit.

IX. ACARNANES, seu *Aearne* (fortè quasi *excarnis*, quia in æstate admodum extenuatur & gracilescit.) *Erythryno* adeo similis, ut pro eo vendatur: *another sort of Sea-Roch*.

X. ORPHUS, *Gazæ Cernua*. Quis apud veteres piscis fuerit, difficile est conijcere; variant adeo Authores de ejus descriptione. Ex nomine, *Cernua*, tamen eum *the Sea-Rough* haud incongruè reddi posse crederem.

XI. SYNODON (*πυγὴ τῆς ὀδύγτας*, quia magnis dentibus caninis instruitur: vel, si prima syllaba per *Iota* scribitur, *πυγὴ τὸ σίνεσαι ἢ βλάπτειν τοῖς ὀδύσιν*, quòd dentibus noceat.) *Dentix*, *Dentatus*, *Dentalis*, *the Sea-Rough*, or, ut vulgò, sed minus rectè scribitur, *Ruff*, *with dogs Teeth*. Vulgarium pondus trium aut quatuor librarum esse solet: decem librarum pondere observavit *Salvianns*.

XII. SYNAGRIS, Germanis *Zin Brasen*, *Synodonti* adeo similis, ut vix discerni queant; & *Rondeletius* sola ætate distingui judicet.

XIII. CHROMIS, & *Cremitis* (à grunnitu, quem captus edit, sic dictus) *the Grunter*. Vilem suam *Chromin* *Rondeletius* facit: *Bellonii* verò inter laudatissimos cibos censetur.

XIV. AURATA, *χρυσόκεφαλος* (quòd iis in locis, ubi cæteris animantibus supercilia esse solent, aureo colore resplendeat) Germanis, *Gold Brasmen*; *the Gilt-Head*.

Qu.

Quæ ad denas libras, cum maximè adolevit, vix unquam pervenit.

XV. SARGUS, aliis *σάργος* (à multa carne; nam ad insignem magnitudinem excrescere affolet) *the Base*. Rostro est acutiore, lato corpore, dorso repando, ventre prominentiore, dentibus latis humanisq; simillimis. Lineis quibusdam, unde *πολύσαρμος*, & macula juxta caudam nigra, unde *μελανόσαρμος*, & ὄψοπυγόςιν *Aristoteli* dicitur, exornatur. Pinnae, quæ ad branchias sunt, rubescunt. Hujus generis binos exhibet *Aldrovandus, de Piscib. lib. 2. cap. 16. & 17.* illisq; adjungit piscem quem pro *Melanoderino Athenæi Rondeletius* depinxit. Qui *Melanuro* similis est; toto corpore nigricat, circa caput ex nigro purpurascit.

XVI. SPARUS (fortè ἀπὸ τοῦ σπαίρειν à palpitando, nescio quamobrem) German. *Sparbrasin*. Qui haud parvam cum *Aurata* & *Sargo* habet similitudinem; ut ex descriptione ejus apud *Johnston. de Piscibus. pag. 72.* legenda, constet.

XVII. MORMYRUS, Ovidio *Mormyr*. Piscis corpore quàm *Aurata, Sparus, Sargus* & *Melanurus* longiore, & ad latera minus compresso: capite item tenuiore & cæcato, rostroq; acutiori; ex descriptione *Aldrovandi de Pisc. lib. 2. cap. 19.* Germani vocant *Marind Brasmen*.

XVIII. CANTHARUS, *Gazæ Scarabeus*; (forte à coloris bæti & ferruginei similitudine) Germanis *Braun Meer Brasmen*, nec nobis incommodè *the Beetlefish*. Squammis enim integitur parvis, ex indico splendentibus, ut alæ *Canthari Insecti*: & maximè versatur in cœnosis littoribus ac portubus, in quæ loca maris sordeæ fluctibus pelluntur.

XIX. SALPA, *σάλπη*, *Phavorino Bæti, Bos*, & *Johnsto-*

no Chrysopleuros (ab aureo, quo per latera resplendet, colore) Germanis *Goldstein*; *the Goldlin*. Nam à cervicè in caudam, per argentea latera, aureis rubentibusq; lineis, certis intervallis distinctis, decentissimè pingitur: unde in Gallia Narbonensi *Virgadelle*, i. e. virgis seu lineis distinctum, nominatur.

XX. STROMATHEUS, *salpæ* similis, & universo corpore aureis lineis productis distinctus; unde nomen invenit. Peculiaris esse traditur Mari rubro. *Rondeletius* pro hoc depinxit Piscem, qui *Romæ*, ubi frequens est, FIATOLA dicitur; quiq; *linguam* habet carnosam, *Delphini* modo, ad humanam accedentem, suisq; partibus omnino absolutam; quòd inter cæteros branchiis præditos solus habere videtur.

XXI. SCORPIO (quia, ut aculeo Scorpio terrestris, quem habet in cauda; ita hic piscis spinis quibusdam in tergore & capite armatus est, venenum vulnerando infligit.) *the Scorpion-Fish*.

XXII. SCORPIDES, seu *Scorpena* (nam utrumq; pro eodem pisce sumit *Aldrovandus*) *Scorpioni* per omnia similis, nisi quòd & multo minor sit, & venenum sui generis non habeat.

XXIII. BLENNUS (contractè à *βλενω*) *Athenæo* *βαιών* (quòd præ corporis crassitie brevis sit; *βαιών* quippe idem quod *minutus*) Plinio, *Bulbus*; & *Zacynthis*, *Cepola* (utrumq; à *Cepæ* similitudine, propter turgidum ventrem) Germanis *Meer Gropp*; Anglicè dici potest, *the Onion-Fish*. Rarò *Gobium* magnitudine superat.

XXIV. PECTEN Romanorum, Plinii *Novacula* (quòd dorso sit cultellato) *the Razor, or Razer-fish*. Piscis latus est, & *Fabri* instar compressus.

XXV. APUA, *ἀπύνη* (fortè *ἀπὸ τῆς ἀφύνης ἕσται*, quasi *non nata*, quia ex spuma maris orti vulgò creduntur) *the Spir-*

Spirling, Smy, or Sea-Dace. Cujus non una species est. viz.

1. *Apra vera*, quam Græci propriè ἀφρον, aliqui ἀφρον, à *spuma* nuncupant. Pisciculus est auricularis digiti longitudinem adæquans, oculis nigricantibus. Cujus duo genera; *Album*, in Hollandia frequentius: *Rubicundum*, à *Bellonio* descriptum.
2. *Phalerica* (ἀπὸ τῶν φαληρῶν, quia hæc quoq; alba est, & *spumea*) adeo mollis ac pinguis, ut si aliquandiu digitis tractetur, liquefiat.
3. *Membras*, Gallis *Celeria*, corpore admodum candido, capite auri colorem æmulante, *Sardino* valde similis.
4. *Gobites*, *Gobionaria*, Gallis *Logis de Mer*, *the Sea-Loch*: ad Gobiorum magnitudinem nunquam accedens.
5. *Hephetus*, Gallis *Jovil*; digiti magnitudine, argentei coloris, corpore pellucido. Os ita scissum, ut inferior Maxilla superiori sit præterisa.

XXVI. TRACHURUS, seu, ut *Oppianus* & *Galenus* scribunt, Τραχῦρες (proculdubio ab asperitate Spinarum, quæ prope caudam eminentiores sunt quàm in aliis partibus) *Hesychio*, σκιδανδς; Romæ, *Fricitura* (quòd plures simul in sartagine frigantur) Gallis, *Gascanet*; Anglis, *the Mother of Anchovies* (quia muria conditus, eundem cum *Encrasicholis* saporem & teneritudinem obtinet.) Qui dodrantalis longitudinis est, Haleculæ figura: sed utrinq; laterum à capite ad caudam ferrata spina armatur deorsum spectantibus uncinulis; ita ut à summo ad imum inoffenso manus cursu tractare possis; contrario verò modo, non nisi læsione maxima. Iconem ejus, sub nomine

mine *Sauri*, videas apud *Salvianum*.

XXVII. ENCRASICHOLUS (quòd *χολὴν ἐν τῷ κεφαλί*, ἢ κεφαλῇ, bilis folliculum in capite gerere credatur, propter ejus amaritudinem) *the Anchovy*.

XXVIII. ATHERINA, ἀθερίνη, (ab *aristis*, i. e. *spinis*, quas multas habet, & *Sardinis* duriores) *Monspelio Melet*; *Maffiliæ Sanclez*, dicta; *the Prickle-fish*.

XXIX. LAVARONUS *Bellonii*, *Maffiliensibus Capassonus*, *Genuensibus Capassonus* (à capitis magnitudine) maximam habens cum *Atherina* affinitatem; sed grandiori capite, & corpore ad ventrem compressiori, nec spinis armatus.

XXX. SARDA seu *Sardina*, & cum nondum adolevit, *sardella* (à *Sardinia*, unde olim in alias regiones magna copia evehebantur: seu, ad conjecturam *Marbodæi* in *dactylotheca*,

Sardius à *Sardis* est, à quibus ante repertus.)
the Sprat.

XXXI. MÆNA, *Μαῦνις*, *the Cackrel* (à caccando) *because it is laxative to the eater, and purgeth the belly*. *Germani Bizling* vocant.

XXXII. SMARIS, & *Maris*, *Leucomenides* (quia semper albæ sunt, cum *Mænæ* colorem immutent) *Gallis* & *Hispanis Picarel*, *the white Cackrel*.

XXXIII. BOOPS, βῶξ (quòd βὸς ὀφθαλμὸς ἔχει, *oculos bubulos* seu magnos habeat) *the Oxe-eyed Cackrel*. Cujus tres species exhibet *Rondeletius*.

Squammo-

Squammosorum **PLANORUM**
Classis.

IN PLANORUM numero scribuntur

I. SOLEA (à figura, quæ solo pedis ita subjicitur) *γλωτλα*, *Lingulaca*, *βέγλωτλα*, (non tam ob bubulæ linguæ figuram; quàm ob longitudinem.) *the Sole*. Sex ipsius species ponit *Rondeletius*; *Soleam* nempe (1.) *Vulgarem*. (2.) *Oculatam* (quòd in prona parte magnas habeat maculas, oculorum effigiem cum iride & pupilla referentes.) (3.) *Cynoglosson*, quæ ferini planè saporis est, insuavèq; quid & grave olet. (4.) *Arnoglossum*, seu *Arnoglossura Lævem* (quòd quemadmodum Plantagini herbæ, à figura vel foliorum lævitate, *Arnoglossi*, i. e. *Agninæ* linguæ nomen impositum est: ita species isthæc soleæ, *Arnoglossus*, à lævitate vel figura rectè nominari possit.) (5.) *Ligulam* (quòd sit in hoc genere omnium minima.) (6.) *Hippoglossum* (quòd cæteras soleas magnitudine vincat) Gallis *Flettam* dictam, quòd fluitando natet.

II. CITHARUS, *Gazæ Fidicula* (à lineis quibusdam, à summo capitis vertice ad caudam usq;, instar chordarum *Citharæ*, productis) *the Dab*.

III. RHOMBUS squammosus, *Rhomboides* *Rondeletii* (à figura) *the Turbut*, *Bret-cock*, *Bret*, or *Prill*.

IV. PASSER NIGER, *Flesus fluviatilis* *Bellonii*, *Fletulus* *Aldrovandi*, Gallis *Flez*; *the Flounder*, or *Flook*.

V. PASSER squammosus, Gallorum *Limanda*, qui
V idem

idem videtur cum *Rhomboides*, in Norfolcia a *Bret* dictus.

VI. *Passer Britannicus*, *the Holybut*, *Helbut*, or *Eelbut*,

Littoralium LÆVIUM Non-Planorum
Classis.

Sicut *Littorales Squammosi* (quorum varia genera jam recensuimus) ita & *LÆVES* (qui proximè sequuntur) pariter distribuuntur in *Non-Planos*, & *Planos*.

In *NON-PLANORUM* classe ponuntur

I. *ANGUILLA DE ARENA*, Gesnero *Ammodytes*, (tum quòd longo graciliq; corpore sit, ut *Anguilla*, tum quòd sese occultura, sub arenam se citissimè mergat.) *the Sand-Eel*. Quæ frequentissimè in littoribus nostris capitur: ubi, quibusdam anni temporibus, seu majorum piscium injurias fugiens, seu occulto naturæ impulsu, aquâ derelictâ, sub arenam penetrat: indèq; pedibus & pectinatim incisissimis lignis, ab incolis copiosè extrahitur, pauperùmq; necessitatibus inservit.

II. *DRACO*, Græcis veteribus *Δράκων θαλάσσιος*, modernis *δράκωνα*, *the sea-Dragon* (quia post *Pastinacam marinam* summè exitiosus est, quod piscatorum aculeis ipsius ictorum lugubri experientia sæpius compertum.) Cujus duo ponit genera *Salvianus*, viz.

1. *Oblongum*, Gallis *Poignastre* (quia *pugionis* formam æmulatur) *the Dagger-fish*.
2. *Minorem*, five *Dracunculum* Plinii; nam, cum Major crebrò ad libræ unius, & duarum etiam aliquando magnitudinem excrescat: hic ne dimidiam quidem libram implet. His alia duo genera adjunxit *Aldrovandus*, qui proinde legendus est.

III. URANOSCOPIUS, seu *Cæli speculator*, ἡμερονόσκιος *Oppiano* (quòd interdium dormiat, noctuq; vigilet.) Cujus historiam lectu dignissimam fusè tradit *Aldrovandus*, de *Piscibus*, lib. 2. cap. 51.

IV. SCOMBER, *scombrus*, Horatio, *Piscis Iberus*; Gallis *Maquereau* (quasi *Leno*; quòd verno tempore parvas *Alausas*, quas *Virgines* vocant, subinde insequi soleat) *the Mackerel*. Hoc loco forsitan nec intempestivum erit, nec ingratum, si ἐν παρόδῳ monuero, à veteribus Romanis laudatum in primis maximèq; nobilitatum fuisse id *Gari* genus, quòd ex intestinis branchiisq; *Scombrorum*, cruentâ illorum sanie eliquatâ, in hunc modum præparabatur. *Scombrorum* scilicet intestina cum embrochiis, eorum cruore & sale conspersa, in vase fictili menses ut plurimum duos sinebant tabescere; deinde, fundo vasis pertuso, id agebant, ut liquor iste in aliud vas illi substratum distillaret. Qui *Apitio* illo, artis culinariæ ad omnem luxum archimagiro, aliisq; ætatis ejus *Afotis* tanti erat pretii, ut nullus eo liquor, præter unguenta, pluris constiterit; singulis millibus aureorum permutantibus congios *Gari* penè binos. Hinc liquamen istud fastuoso & superbo satis titulo appellatum fuit *Garrum Sociorum*, vel (ut *Langio* magis arridet, lib. 1. *Epist. Medicin. Ep. 59.*) *A sociorum*. Unde *Martialis* in *Xeniis*;

*Expirantis adhuc Sombri de sanguine primo
Accipe fastosum, munera chara, Garum.*

Fastosum enim pro *fæcoso* (ut vulgò habetur) rectè legi, ex manuscripto probat *Hadrian Junius, lib. 6. Animadvers. cap. 17.* Hocq; erat celebre illud Græcorum Romanorumq; luxus obsonium: cui hodie *Botarge* (quasi dicas *ὠστάρχα*, hoc est *Mugilum Ova Salita*) & *Caviaro*, ex *Sturionum* ovis ad littus Ponti Euxini præparatum, successisse videntur, in crapulæ lenocinium. *Dii boni, quantum hominum unus venter exercet!*

V. **COLIAS**, *κοιλίας* & *κοχλίας* *Aristoteli* (seu à *Pica* varia, quam *κολίον* aut *κολίαν* dici, nescio quo Auctore, credit *Bellonius*, quòd latera habeat variegata: seu aliam ob caussam) Latinis *Lacertus* (quia laterum dorseq; maculis *Lacertam* terrestrem quodammodo refert.) *the Bastard Mackerel, spotted like a Lizard.*

VI. **SAURUS**, nonnullis *Lacertus* (nam non solum ore, rostro, capite, atq; reliqua corporis figura; sed colorum etiam varietate proximè adeo ad *Terrestris Lacerti* accedit similitudinem, ut ei simillimus, si pedes exceperis, videri possit.) *the Lizard fish, or Haydeck.* Cujus duo genera tradit *Ælianus*, *Nostras* scilicet, quod *Acui* simile existit, si *Acus* illam rostri dempseris tenuitatem, & *Hollandis Meer Hadek* dicitur: & *Peregrinum* rubri maris, ab eodem *Æliano Hist. Animal. lib. 11. cap. 49. descriptum.*

VII. **CORAX** *Rondeletii*, Romæ nomine cum *Lyre* communi, *Capone* (à capitis magnitudine) dictus, Germanis *Meer Rapp*; *the Crow, or Raven-fish.* Quem *Al-drovandus* clarè describit, *de Pisc. lib. 2. cap. 56.*

VIII. **MILVUS** ejusdem *Rondeletii*, Gallis *Lucerna* (quia

(quia noctu lucet) Germanis *Rolfsch*, the *Fly-gander*,
 quasi Anser volans. Cujus duas icones videas apud *Aldrovand. de Pisc. lib. 2. cap. 58.*

IX. ARANEUS, *Scorpius* Aldrovandi, the *Weaver*,
 or *Wiver*.

Littoralium Lævium PLANORUM
 Classis.

PLANORUM numero sunt

I. PASSER LÆVIS, Aufonio *Platessa*, aliis *Pecten*
 (quòd ejus pinnae rectae & parallelae *pectinis* speciem præ
 se ferant) Hollandis *Scholle*, the *Plais*. Bina eorum genera
 sunt apud Gallos: Unum, quod communiter *Plya*
 vocatur, & magnitudine excellit: Alterum, quod ali-
 bi *Cariet*, alibi à quadrata corporis figura, *Quarrelet*,
Quadratuli nomen sortitum est. Utrúmque à *Rhombis* dif-
 fert. Si *hos* ita in latus componas, ut oculi in cœlum sus-
 piciant & mentum deorsum versus spectet; pars supina erit
 dextra: Sin *Passerem* similiter constituas, supina pars erit
 sinistra.

II. RHOMBUS (à figura quadrata, cujus latera sunt
 omnia æqualia, anguli verò obliqui) the *Turbut*. Qui
 est vel *Aculeatus*, the *Thorn-but*: vel *Lævis*, & sine *Acu-*
leis, the *Common Turbut*.

Mari-

Marinorum simul & Fluviatilium
SQUAMMOSORUM
 Classis.

Tertii Generis Piscium, eorum scilicet qui in Mari
equè ac Fluminibus, post certa temporis intervalla
degunt, & ad fluviorum usq; origines quasi peregrinan-
 tur; alii sunt *Squammosi*, alii *Leves*.

SQUAMMOSORUM classem sibi vendicant

I. SALMO (apud Græcos nullum invenio nomen; & piscis hujus solus inter veteres etiam Latinos *Plinius* mentionem facit.) *the Salmon*. Qui in omnibus Britanniæ fluminibus quotannis copiosè capitur.

II. LUPUS *Marinus* (à voracitate) *λάβραξ* (*παρὰ τὴν λαβράτληα*, ab ipsa vehementia) Germanis *Meer Wolf*, *the Wolf-Fish*. Nam mirè vorax mordaxq; animal est, & dentibus suis terribile. Anchoram enim siprehendat mordicus, sonum edit & strepitum, ac vestigia conspicua relinquit. Ex dentibus ejus molaribus fingere solent Gemmarii fraudulentis *Lapides Busonios*, & magno pretio divendere.

III. LATUS, piscis grandis, 200 sæpe librarum magnitudine, Nilo proprius.

IV. ALOSA, *δελάρα & φείαρα* (fortè quòd aculeis aliquando solet inhorrescere) *Aristosus* (quia spinis sive aristis scatet innumeris, & vescentibus admodum molestis)
 Gallis

Gallis *Alofe*. Quæ duplicis Generis est, *Major, the Shad*; *Minor, the Pilchard*, Nostro idiomate dictæ. Uberrima est *minorum* captura in littore nostro *Cornubiensi*; unde sale conditæ in *Italiam* & *Hispaniam* vehuntur.

V. ZIGA, piscis quidam *Albi Fluvio* proprius, ubi à Piscatoribus (ab aureo circa caput colore) *Goldt fiseb* dicitur: & capitur ut plurimum à festo *Pentecostes* usq; ad *D. Johannis* diem; quo tempore *Sturio* migrat.

VI. MUGIL (à *Mucus*; Græci nempe *μύζων* dixere, quasi *mucosum* seu *muconem*. Siquidem *βουναίου τὴν μύζων ἀπ' αὐτῆς, mucos suo vescitur*, ut causam *Etymi* explicat *Arist. in Hist. Animal. lib. 8. cap. 2.*) Cujus quinque sunt species apud eundem *Arist.* scilicet (1.) *Cestreus* propriè dictus. (2.) *Cephalus*, cognomento *Chelon* seu *Labeo*. (3.) *Cephalus Percas*, sive *Transitoranus*. (4.) *Sargus*, sive *Sargo*, & (5.) *Myxo* seu *Muco*.

VII. MUGIL IMBERBIS, *the Mullet*.

VIII. CAPITO *Anadromus* *Gesneri*, *Albinus Nasus* (quia & albicat, & nasutus est) *Misenis Zerta*, *Germanis Elbnasen*, & *Meer-nasen, the Sea-Chub, or Pollard*. Quem accuratè descriptum videre est ab *Aldrovando, de Piscib. lib. 4. cap. 7.*

IX. CARPUS seu *Capriscus* (ex eo, quòd aculeos duos post caput gerat, cornua *Caprina* haud malè referentes) *Romæ Pesce Balestra*; *the Saw-Fish* (quia in dorso ferè mediotres, membrana inter se juncti, reperiuntur aculei robustissimi & magni, quorum prior reliquorum duorum triplus est, quosq; omnes non solum, ubi vult, deprimit; sed in sulcum etiam osseum, in dorso ob id sculptum, recondit. Depressi autem & reconditi uti quàm facillimè simul eriguntur: ita eorum unus duntaxat erigi nequit. Plura & majore digna admiratione, de *serræ* hujus, sive aculeorum fabrica, loquitur *Johnston. de Pisc. pag. 110.*)

X. STURIO (quasi *Στυρίων*, quòd rostro suo proræ puppis rostratæ speciem gerat) *Accipenser*, Germanis *Stoer*; *the Sturgeon*. *Sturio* nomen *Gothicum* esse, asserit *Jul. Caf. Scaliger*; & ab ea gente in reliquam Europam translatum; quod facilè sibi persuasit *Olaus Wormius*; quia *Stur* vel *Steer* magnum notat in lingua *Danica*. Ova piscis hujus sale condita & in massam coacta, CAVEARE vocant Itali, Saponem nostrum viridem planè colore & substantia referentia. A quamplurimis in delitiis habentur; sed in iis nihil ego quod delicatè sapiat, deprehendi.

Cujus species videntur

1. *Galeus Rhodius*, sive *Vulpes Rondeletii*; qui frequens reperitur in *Pado* & *Rhodano*, & pro *Sturione* venditur: nec ab eo distinguitur, nisi ab exquisiti gustatus hominibus.
2. *Cataphractus Schonveldii*, Germanis *Gabler* dictus; qui piscis est palmorum duorum longitudinis ad summum; de cætero *Sturioni* non multum absimilis. Frequenter & per totum annum, in ostio *Albis* & *Ederæ* capitur. Incolis *Steinbicker*, *Muller*, & *Bursbull* vocatur.

LÆVIUM Classis.

AD LÆVIUM classem pertinent

I. HUSO (à *domo*, quasi *Hauso*, Germanis dictus; fortè ab ingenti magnitudine; nam tantæ molis est, ut vix biga à tribus vel quatuor equis trahi possit.) *the Hausen*, or *Lax* (ob spinæ dorfi cartilagineæ laxitatem) Idem piscis videtur cum *Antaceo* Æliani.

II. EPERLANUS, *Perla* (à nitido splendidóq; colore) *Viola* (quia violæ odorem expirat, & gratissimè redolet.) *the Smelt* (because of his sweet smell.) Optima & frequentissima capitur in multis *Angliæ* fluviis: major tamen proventus circa vindemiarum tempus, quando delicatissima est.

III. LAMPETRA vel (à lambendis petris: vel ab *Alabeta* Plinii, quæ ἀλαβῆς dicitur, quòd manu propter lubricitatem capi non possit.) *the Lamprey*. Apud nos in *Sabrina* flumine, circa vernum tempus, ingenti copia capitur: nobilissimus semper tum à veteribus, tum à modernis habitus piscis, & Apitiis esui mirè expetitus. Hujus non unum Genus est. Sunt quæ è mari flumina subeunt: sunt, quæ à salis aquis omnino abstinent. *Marinarum* tres species recenset *Johnstonus*, de *Piscibus*, pag. 118. *Fluviatiles* sunt (1.) *Major*, *the Lampern*. (2.) *Minor*, apud *Herefordienses* *the stone-Grigg*.

IV. ANGUILLA (ab *Anguis* similitudine) Græcis veteribus ἰχθύλις (ἐπὶ τῆς ἰλύθ, quòd commoto cœno facilius

ciliis capiatur) modernis ἀχελύ, *the Eel*. Ortum earum quod attinet; quanquam *Aristoteles* (*Hist. Animal. lib. 6. cap. 15. edit. Scaliger.*) expresse affirmet, in dissectis neutrum sexum, ne ova vel semen deprehendi posse: nonnullas tamen ex iis, Majores potissimum, *viviperas* esse, nos plusquam una dissectione edocti sumus. Et memini, me semel ex *Anguillæ prægnantis* utero undecim *Anguillulas* exsecuisse, singulas suis secundinis inclusas.

V. ORBIS (quia rotundus est, & sine squammis, totusq; capite constat.) *Meer Taube, Meer-flasch, Kugel-fish* Germanis; *the Globe, or Scull-fish* (quod ad cranii humani formam magnitudine, rotunditate, & dentibus similibus accedat) qui est vel

1. *Vulgaris*, figura, si caudam dempseris, sphericus, squammis prorsus destitutus, cuteq; admodum dura, & culeis multis aspera tectus. Os habet parvum, dentes verò magnos & latos, utrinq; binos.
2. *Scutatus*, five *Scutifer*; piscis rarus, nec edulis.
3. *Echinatus* (quia aculeis totus riget, ut manu tollere non possis, nisi caudâ extremâ apprehensâ) & *Muricatus*; *the Hedgehog-Globe-fish*. Idem fortè cum *Plinii Sagittario*.
4. *Stellatus* five *Asterias* (quod totus conspersus sit asteriscis) *the starry Globe-fish*.

Hicce annumeravit *Gesnerus Orbem Britannicum*, five *Muconem* (à muco, quem cæterorum Orbium more, ore emittit: unde nostris etiam dicitur) *the Snot-fish*.

VI. HOLOSTEUS *Bellonii* (quasi *totus ossens*) seu *Ostracion* *Gesneri* (ex corii duritie, qua testam fere *Ostracorum* imitatur.) qui forma ad pentagonum accedit, & penicillum in cauda habet. Duo ejus genera exhibet

John-

Johnstonus (de Piscibus, pag. 124.) *Americanum*, & *Niloticum*.

Fluviatilium **SQUAMMOSORUM**
Classis.

HActenus de Piscibus ἀναδέσμοις & καλαδέσμοις : sequuntur ποτάμιοι, **FLUVIATILES**; qui in Squammosos, & Læves dividuntur.

Inter *Fluviatiles* **SQUAMMOSOS** sunt

I. TRUTTA, seu *Trocta*, (à trudendo, quoniam semper in adversum & impetuofum flumen nitatur, adversas undas superare) Italis *Torrentina* (quòd in torrentibus & rivis montanis abundet) *the Trout*. Cujus species sunt

1. *Trutta Fluviatilis Vulgaris*.
2. *Taurina* (ab insigni magnitudine) apud nos in Northumbria, a *Bull-Trout*; & in aliis Provinciis, a *Grey Trout*, in aliis a *skurf*.
3. *Minor*, Cornubiensibus a *shote* dicta, agri Lincolnensis incolis, a *shard*.
4. *salmoneta*, parvus Salmo, a *Salmon-Trout*. Reliquæ Differentiæ à coloribus duntaxat desumptæ videntur.

II. THYMALLUS (à *Thymo*, quem olet; unde Belonius *Thymum* vocavit) χρυσόφαγος, *Aurivorus* (seu quòd

quòd minutula auri fragmenta propter splendorem appetant : seu quòd, cum majori pretio veneant, obsophagorum aurum absument, & oculos exhauriant.) *Aesob* Germanis, *a kind of Trout, smelling like Thyme.*

III. UMBRA Fluvialis (à colore umbroso) *the Umber.* Idem piscis *Gesnero* cum *Trutta fluviali*; & certè ex *Truttarum* genere.

IV. BARBUS (à cirris, quæ ex utroq; ipsius labro dependent; & ob eandem rationem) *Mysticatus, the Barbel.*

V. CAPITO Fluvialis (à magnitudine capitis) *Squalus* veteribus, *Gallis un Villain* (quia cœno & sordibus vescitur) *the Chub, Chevin, or Pollard.* Qui est vel *Major*, vel *Minor*, vel *Rapax* *Gesneri.*

VI. ORFUS Germanorum, seu *Capito ruber* *Gesneri*, *a kind of Chub, with a reddish back, frequent about Aufpurgh in Germany, and there called an Orff.*

VII. LEUCISCUS, modernis Græcis λευκοεινϑ; *Belonio* *Albicella*; *the Dar, or Dart*, apud nos in Fluvio *Trent* dicto satis frequens.

VIII. OXYRINCUS *Rondeletii*, *Gallis Beccassa*, (utrumq; nomen à nasi longitudine venit) *Antuerpiensibus Hantin, the Spitnose.*

IX. CORVUS NILOTICUS ejusdem *Rondeletii*, corporis figura *Mugilibus* per similis; sed caput, pro corporis proportione (longum enim dodrantes duos) parvum habens, & maxillam inferiorem superiori brevior. Hujus descriptionem & iconem exhibet *Aldrovandus, de Piscibus, lib. 5. cap. 25.*

X. NASUS *Alberti Magni* (ab oris figura, seu *Naso* valde crasso) Germanis joculari nomine *Scriba* (quia venter ejus intrinsecus *nigerrima* membrana ambitur) dictus, & *Leuciscis fluvialibus* jure merito adscribendus.

XI. GO-

XI. GOBIO *Fluviatilis*, *Fundulus* (quia degit in fundo) *the Gudgeon, or Pink.*

XII. *Cobio Non Capitatus*, Germanis *Kresling*, aliis *Lenteffer* (quod cadaveribus submersis vescatur) *the Greyling.*

XIII. *Gobio Capitatus* (à Capite pro corporis ratione maximo) *the Bull-head, Cull, or Millers thumb.* Apud nos sub faxis in rivulis plerumq; stabulatur. Carnivori creduntur, & à se mutuò devorari certum est.

XIV. *Gobites Barbatus*, Gallis *Lota, the Loch.*

XV. ASPER *Pisciculus* (à maxillarum squammarumq; asperitate, *Rondeletio* ita dictus) *the Sharpling.*

XVI. ASPER *Major Danubianus*, Germanis *Zindel* dictus. Quem *Gesnerus* optimè describit.

XVII. COBITES *Fluviatilis Rondeletii*, Gallis *Loche Franche* (vel quod totus lævis sit, & aculeis careat: vel quod mollior sit, & salubrior) *the Groundel.* Cujus species sunt

1. *Cobites Aculeata* (duos enim habet in branchiis aculeos, utrinq; unum, ad caudam spectantes, dentium *Cerastris Serpentis* longitudine; quibus se impellit, ut minima inter lapides foraminula subeat) Germanis *Steinbeis*, & *Schmerlein*, *the Smerlin.*
2. *Cobites Barbatula*, (à cirris tenuibus è rostro, barbæ modo, dependentibus) *the bearded Groundel.*

XVIII. PHOXINUS squammosus *Aristotelis*, quem *Rondeletius* sub nomine Gallico *Rosiere* describit. Piscis nobis invisus. Itali *Bambelam* vocant.

XIX. BUBULCA *Bellonii*; fordidus admodum & vilis pisciculus, Gallico vulgo è re ipsa *Bouvier* dictus; aliis *Petense*, etymologiâ à bombis obscænis tractâ. Est

sequane

Sequanæ fluminis alumnus, non tamen usquequaq; frequens.

XX. RUTILUS seu *Rubellus Fluvialis*, (à rubro pinnarum colore) *the Roch*.

XXI. CERNUA *Fluvialis*, aliis *Perca minor*, *the Rough*; or (sicut vulgò, sed minus rectè scribitur) *Ruff*. Nomen quippe ab aculeis asperrimis desumptum videtur.

Fluviatilium LÆVIUM
Classis.

Inter LÆVES censentur

I. ATILUS Padi, Piscis grandis, & Cartilagineus, & *Sturioni* magna ex parte respondens: in *Pado* inertia pinguescens, ad mille aliquando libras catenato captus hamo, nec nisi boum jugis extractus, ut *Plinii* verbis utar. Describitur ab *Aldrovando*, de *Piscibus*, lib. 5. cap. 1.

II. ANTACÆUS *Stellaris*, Piscis etiam Cartilagineus, asteriscis quibusdam pallidi coloris in dorso insignitus; de cætero *Sturioni* non absimilis, rostro tantum excepto, quod longius & gracilius. Accedit ut plurimum ad 25 libras. Huic cognatus est.

Antacæus Borysthenis Rondeletii (à flumine *Borysthene*, in quo nascitur & vivit) qui *Sturionem* paritèr tam internis, quàm externis partibus refert; hoc dempto, quòd pro eminentioribus ac callosis tuberculis, quibus

quibus Sturio quinque carinis præditus est, hic stigmatis tantum lividis, sessilibusq; maculis in cute minus aspera, ad latera sit distinctus. Præterea unicam duntaxat pinnam ab ano ad caudam gerit: *Sturio* autem duas habet.

III. ICTHYOCOLLA (quia glutinosum habet corium, ex quo gluten illud *Icthyocolla*, *Isinglass* dictum, conficitur) *Tanais* fluminis, ubi frequens est, accolis *Barbota* dicta (quia è superiori maxilla quatuor apophyses carnosas, *barbæ* instar dependentes habet) *the Glem-fish*. Quem diligentè describit *Bellonius*, lib. 2. de *Piscibus*.

IV. GLANIS, *Glanus* & *Glanus Aristoteli* (à *Glani-de Italiae*, & *Cunæ* fluvio, ubi crebrò capitur) *Æliano Silurus*: Piscis immoderatæ magnitudinis. Nam non solum 200 librarum, sed major etiam nonnunquam capitur, *Gesneri* testimonio. Descriptionem qui desiderat, adeat *Schonfeld. Icthyologiae*, p. 69. Unde hoc unicum exscribere mihi visum est. *Cornua*, quæ supra & infra os habet, quotannis decidunt, & rursus nova succrescunt, sicuti *Cervis*.

V. BARBOTA *Gallorum* (non à barbis, inquit *Bellonius*, aut à runco; sed ex hoc, quod Galli *barborare*, cœnum & lutum rostro, anserum modo, commovere dicunt) quæ cum *Lota Lugdunensium* convenire videtur. Vide sis *Bellonium de Aquatilibus*, lib. 1.

VI. MUSTELA *Fluviatilis*, *Mediolanensibus Botta* (seu quòd utri similis sit, ut *Cardanus* deduxit: seu quòd capite ranas referat) *the Eel-pout*.

VII. LAMPETRA *Fluviatilis*, *the Lampern*. *Tholoffanis Chatillon* (à titillatione, quòd cum manu tenetur, quasi titillationis sensu, variis flexibus videatur contorquere se & elabi) dicitur.

VIII.

VIII. PHOXINUS *Lavis*, seu *varius*, Romanis *Morrella* (quòd nigris punctis & tenuissimis lituris sugilletur) Infubribus *Sanguinerol* (à rubore) *the Minow*, or *Minoc*.

IX. SALMERINUS seu *Salmero* (nomen à Salmone detortum est, quo cum carnis rubedine, & fortè genere quoq; convenit) *the Salmon Peal*. Horum in nonnullis *Cambro-Britannie* fluviis tanta reperitur copia, ut nullius fermè pretii habeantur, & Piscatores quos vendere nequeunt porcis nonnunquam projiciant.

X. ALOSA *Fluviatilis*, seu *Clupea*, *the Shad*.

Piscium

*Piscium, qui præter fluvijs, alias quoq;
aquis dulces incolunt,
Classis.*

INter *λιμναῖος*, five LACUSTRES, hoc est non solum in fluvijs, verum in lacubus etiam, stagnis, piscinis, alijsq; aquis dulcibus degentes, numerantur

I. PISCICULUS *Aculeatus* (ut à pisciculorum omnium minimo exordiamur) *Pungitius Alberto Magno* dictus (à lanceolis five aculeis, quibus horret) Germanis *Statelfisb*, alijs *Spinochia*; *the Banstickle, or Prickling*. Rivuli, lacus, imo & fossæ aquis stagnantibus irriguæ, horum pisciculorum copia abundant. Generis autem duplicis sunt; *Majoris* nimirum, & *Minoris*.

II. PERCA *Major, the Perch.*

III. *Perca Minor*, quibusdam *Cernua*, Trago *Aurata* (quod extra aquam educta, ac suo humore viscido liberata, aureo fulgore in cæruleum abeunte insignis sit) *Caio* nostro *Aspredo* (quia asper est pinnis spinosis) *the Rough*. Ob uberrimum horum piscium proventum apud nos percelebris est fluvius quidam, *Tare* dictus, non procul *Normico* in *Norfolcia* fluens; ut à *Camdeno* nostro (in *hist. Norfolciæ*) olim notatum.

IV. SCROLLUS *Danubianus*, Germanis *Schrollen*, ab *Aldrovando, de Piscibus, lib. 5. cap. 35. & 36.* descriptus.

V. ALBURNUS *Ansonii*, *ἰσοθεοδαλμῶν* (ab oculis magnis rubescentibus) circa *Vercellas*, inquit *Bellonius*,

in amne *Lagogna* Ticinum influente, à piscatoribus *Scavardin* dictus; *the Bleik* or *Bleis*. Hujus apud nos observantur duæ species, quarum *prior* tergo ferè ad castaneæ colorem vergit: *altera* ad cæruleum. Utrisque verò pinnae & cauda etiam ad castaneum inclinant. Cætera argenteo colore resplendent.

VI. EPELANUS *Bellonii*, qui *Sequanicum* cognominat, à *Sequana* fluvio, ubi abundat; additq; sic vocari, quasi *Excellanus*, à præstantia, qua cæteros sui generis pisciculos excedit. Ego quidem crederem eundem esse cum *Eperlano*, *the Smelt*: tum quia & odore & colore nil ab invicem discrepant; tum quod ovis semper prægnans sit uterq;.

VII. LUCIUS (vel *ἄπο τοῦ λύκου*, à lupo, propter egregiam voracitatem: vel à lucendo) *the Pike*, & dum adhuc parvus est, *Pickarel*.

VIII. CYPRINUS, *Oppiano* *κυπριανός*, (fortè à *Cypride*, quòd fœcundissimus sit) aliis *Carpa* & *Carpio*, *Athenæo* *λεπιδώτις* (à squammis seu latissimis & maximis, seu ita firmitè vallatis, ut lapidis ictus ab iis facilè repellatur) *the Carp*.

IX. ABRAMUS, *Cyprinus latus*, Italis *Scarda* seu *Scardula*; *the Bream*, aliis *Barn*, & ubi in majorem molem excreverit, Cornubiensibus *a Bass*.

X. PALLERUS *Aristotelis*; *Hollandis*, apud quos cum ob copiam, tum quòd per se insipidus sit, vilissimus habetur, *een Bleye* dictus. Qui *Cyprino lato* tam similis est, inquit *Rondeletius*, ut parum cautis pro eo sæpe vendatur: sed ab eodem magnitudine corporis & squammarum differt, & pinnarum caudæq; colore. Consule *Al-drovandum*, de *Piscibus*, lib. 5. cap. 44.

XI. TINCA, *Merula fluviatilis* *Scaligero*, *the Tench*.

XII.

XII. LOTA Gallorum, quam ex descriptione *Rondeletii* eandem esse conjicio cum *Gobite Barbata*, the Loch.

LACUSTRIVM, proprie sic dictorum,
Classis.

I. UMBLA (quasi *umbra*, seu quòd haud exiguam cum Umbra pisce fluviatili similitudinem habeat : seu quòd tergus præ multo livore opacum & veluti umbrosum appareat) *Rondeletio Salmo Lacus Lemani* (quòd corporis specie, pinnarum numero sitúq; , & partibus internis Salmonem referat.) Helvetiis *Rotele* (à colore circa ventrem rubicundo), a *Salmon Trout*. Quæ est vel *Major*, vel *Minor*. Utraq; à *Bellonio*, de *Aquatil. lib. 2.* descripta. *Rondeletius* tertiam addit speciem, quam *Lemani lacus* accolæ *Umble Chevaliere* vocant (fortè ob magnitudinem, præstantiam & robur.)

II. TRUTTA Lacustris, the Lake-Trout. Cui affinem judico Piscem illum apud nos, a

III. CHARE dictum, à *Camdeno* nostro (in descriptione agri *Lancastriensis*) his verbis celebratum. " Inter hos montes lacus totius Angliæ maximus, nunc *Winander Meer*, à tortuoso forsitan meatu, per decem plus minus milliaria, fundo quasi continuo saxo constrato, ripas incurvat, immensa alicubi, ut accolæ ferunt, profunditatis; pisce sibi peculiari, quem accolæ *Chare* vocant, fœcundus. Est enim Truttis per omnia similis, exceptâ tantum magnitudine, quæ pedalem rarò excedit.

IV. LAVARETUS *Allobrogum* (à munditie & candore;

dore; quòd nunquam sordidus sit.) quem *Bellonius* ad *Truttarum* familiam refert. Nunquam pedem excedit, nèq; crassior est eo quod pollex & index capere possunt.

V. BEZOLA, *Bisula*, Lavareto non admodum dissimilis, nisi quòd colore minus est candido, ad cæruleum inclinante, rostro acutiore, capite minore, ventre latiori, & prominentiori. Nullum piscem reperias, cum quo melius comparari possit, quàm cum *Harengo*, quem in marinis descripsimus.

VI. CARPIO, qui piscis sit, apud veteres ignoratur: Moderni quidam in solo *Benaco* lacu reperiri, & à carpando auro dici aiunt. *Lacustri* potissimum *Truttæ* congener statuitur ab *Aldrovando*, de *Piscibus*, lib. 5. cap. 50. unde descriptionem petas.

VII. ALBULA *Parva* & *Minima* Gesneri, Germanis *Heglings* & *Gang-fisches*: accuratè delineatæ ab *Aldrovando*, de *Piscibus*, lib. 5. cap. 53.

VIII. ALBUS *Salviani*, piscis *Alburno* magna parte per similis, sed majoris longitudinis, & squammis amplioribus contextus.

IX. FARRA, *Fora* & *Pala* quoq; dicta, Lavareto à *Rondeletio* assimilata, & descripta ab *Aldrovando*, lib. de *Pisc.* 5. cap. 56.

X. PIGUS, *Pici*, *Pigi* & *Picqui*, verbanus lacus accolis dictus (quòd clavis suis seu aculeis pungat) *Rondeletio* *Cyprinus Clavatus*, Alberto *Vergiliades* (quòd *vergiliarum* ortu apparent) quem lingua nostra appellare liceat, *the Prickly Carp*. Nam *Cyprino*, describente *Rondeletio*, ita similis est, ut, demptis quibus horret aculeis, *Cyprinum* esse affirmes.

XI. SCHILUS, *Nagemulus*, Germanis *Nagmanl*, piscis forma non dissimilis *Lucio*; sed squammarum magnitudine,

tudine, ordine & asperitate *Percam* referens. Reperitur in *Ambronis* lacu *Bavariæ*; sed rarò capitur, quoniam rarò altiùs natando evehitur. Leg. *Aldrovand. de Pisc. lib. 5. cap. 59.*

XII. SARACHUS, *Sarachinus*, Bellonio *Aco* (ab officulis sine dubio illis acutis, quæ asperam spinosamq; in ejus ventre lineam constituunt, & veluti acus sunt) alicubi fortè *sardanella*, vulgari *Mediolanensium* idioma-
te *Agonus*. Quem cum generibus suis descriptum videre est apud *Bellonium, de Aquatilibus, lib. 2.*

Piscium CETACEORUM
Classis.

Aquatilia *Sanguinea* ab *Aristotele* in *Pisces* & *Cetos* optimè distinguuntur; non quòd *Ceti* è *Piscium* numero excludi debeant, utpote qui in aquis pariter degunt; nec quòd magnitudine excellant, siquidem in genere *Piscium* adeo magni reperiuntur quandoq; , ut quosdam *Cetos* mole superent: sed & quia *Organa habent Respirationi dicata*, quibus carent *Pisces*, pulmones nempe, arteriam asperam, collum, aliasq; partes cum *Quadrupedibus* communes, ut *renes*, *vesicam*, *testes*, *penem*, *mammas*; & quia *vivos pariunt fetus*. Cum igitur de illis jam dictum; *Hosce* ut nunc contemplemur necesse est.

Inter PISCES CETACEOS numerantur

I. BALÆNA, *Balena*, φαλαγγα (vel πικρὸ τὸ βαλλεῖν, hoc est, *ejicere*, *emittere*; nempe quia altiùs aliis belluis marinis undas jacet: vel, à φάλλον, quo vocabulo Græci metatum in galeis militaribus, cui plumas olim inferebant, indigitant) *the Whale*.

Cetorum quamplurima esse *Genera* videntur, & ut ego cum *Ol. Wormio* existimo, omnia nobis nondum satis sunt explorata. Extat enim, inquit idem *Wormius*, *Musei sui pag. 279*. Liber manuscriptus, prisca nostra, *Danica* nempe lingua exaratus, quem *Speculum Regale* vocant,

ant, cujus autorem fuisse Regem *Suenonem* multi putant; in quo supra viginti species Cetorum enumerantur, in mari Norwegico observatorum. Quorum Catalogum exscripsit *Wormius*.

E notioribus autem sunt

1. *Balæna vulgaris*, *the common Whale*. Cujus generis plurimæ circa Islandiam, Gronlandiam, & vicina Septentrioni loca, à Biscainis, Anglis, Hollandis, circa solstitium æstivum, quo tempore sinus recessusq; maris pacatiores quærunt, capiuntur.
2. *Physeter*, & *Physalus* (*μαγὸν τὸ φυσίω*, ab *efflando*, quòd copiosiore aquarum eluvie præ cæteris efflare dicatur) *the puffing, or spouting Whale*. *Turnerus* noster ingentis & ferè portentosæ magnitudinis hunc facit, & singulos se eorum tantum aquæ è fistulis, quas in capite habent, ejaculantes vidisse adjicit, ut singuli singulas naves onerarias aquarum copia in profundum submergerent.
3. *Cetus Dentatus*, à *Carolo Clusio* (*Exot. lib. 6. cap. 17.*) descriptus; in cujus capite reperitur liquor ille pretiosus, qui vulgò *Sperma Ceti* vocatur; Hollandis *Walscot* dictus, *the Sperma Ceti Whale*. Talis fuit bellua illa, quæ ante annos circiter viginti, in littus nostrum, non longè à *Norwico* in *Norfolcia*, magna maris tempestate appulit. Nam in capite ejus *Spermatis Ceti* tantum repertum fuisse audivimus, quantum dimidium dolii, in quo asservari solent *Haleces* saliti, repletet.
4. *Pustes* (à *secando*, quòd pernicissimè natet, undâsq; quasi secat) *the swift Whale*, quam *Carol. Clus.* (*Exotic. lib. 6. cap. 19.*) optimè descripsisse videtur. Reperitur

peritur plerumq; in Oceano Occiduo, & *Canem Carchariam Aristotelis* forma æmulatur.

5. *Orca* (à vasis olearii aut vinarii similitudine) *the Ork*; nautis in mediterraneo Oceano haud infrequentè obvia. Hujusmodi belluam olim in portu *Ostiensis*, visam fuisse, & oppugnatam à *Claudio* Principe, retulit *Plinius*; qui eam plenè describit.
6. *Monoceros, Unicornu Marinum*, Septentrionalibus *Narbual*; cujus dens hætenus pro vero Unicornu à Magnatibus & aliis habitus fuit; *the Unicorn Whale*. In freto *Davis* hæc animalia haud rara esse retulerunt nautæ, qui ea ibidem viderunt. Capitur etiam interdum circa *Groenlandiam*. Ceti hujus iconem exhibet *Ol. Wormius, in Musei sui pag. 282.*

II. PRISTIS, *Serra* (quia rostrum ejus & longum est, & ferræ in modum utrinq; dentatum) *the great Saw-fish*. Quæ Delphinum magnitudine superat.

III. DELPHINUS, Græcis *Δελφίς* & *Δελφίν*, & si minutus, *Δελφινίσκος*, (à *Δελφός*, *Porcellus*, & similiter) plerisq; Europæ nationibus *Porcus Marinus* (quia dorso repando porcum terrestrem refert) & nautis nostris *Harengivorus* (quia Harengos persequitur) *the Dolphin, or Grampus*. Omnium tum terrestrium, tum aquatiliū velocissimos rectè dixit *Aristoteles*; ocyores volucre, ocyores telo. Nam cum fame concitati, & fugientem in ima vada piscem insequuti, diutius spiritum continuère; ut arcu emissi ad respirandum emicant. Dentibus centum & sexaginta, post rostri cuspidem, os communitum habet. Fistulam inter oculos gerit, per quam & aërem trahit, & aquam rejicit. Præter communem piscium modum, palpebras habet, & meatus auditorios.

IV. PHOCÆNA, *the Porpus, or Porpes*; Delphini species,

species, brevior tamen crassiorq; corpore.

V. SCOLOPENDRA CETACEA, cujus *Ælianus* solus meminit *Hister. Animal. lib. 13. cap. 13.* Effigiem unius exprimit *Johnstonus, de Piscibus, pag. 221. Tab. 44.*

VI. PHOCA, Græcis φώκη, (fortè ex βόων, *boatn* quem edit: unde *Servius* apud *Virgilium*, Phocas, *Boves Marinos* interpretatus est, & rectissimè, siquidem & *Plinio* dicitur *Bos vel vitulus marinus*) quibusdam *Canis*, vel *Lupus Marinus*; *Danis, Ein see-hundt*; *Nostratibus, the Seal, or Sea-Calf.* Corio tegitur duro, solido, piloso, colore nigricante & cinereo, quandoq; maculoso; capite brevi & parvo, pro corporis ratione, dentibus ferratis & versicoloribus. *Nautæ & Piscatores nostri* haud rarè hoc amphibium capiunt, in arenosis *Insulæ Vectis* littoribus somno sopitum, & deinde cicur reddunt, ut lucrum faciant ex spectaculo.

VII. WALRUS, aliis *Mors*, *Danis & Islandis Rosmarus* (quòd in *Septentrionali Oceano* saltem reperiatur, ut credit *Ol. Wormius, in Museo*) nonnullis *Vacca Marina*, nobis *the Mors, or Sea-Cow.* (quia monstruosum animal est & amphibium, bobus nostratibus, ubi adolevit, interdum majus) Cute tegitur pilosa, nec à *Vitulo Marino* multùm abhorrente. *Dentes duos* habet, è superiori maxilla propendentes, & ante recurvos; cubiti nonnunquam longitudine: quorum usus ac pretium *Ebori* comparatur. Ex iis enim varia conficiunt, annulos contra spasmus (*Cramp-Rings*) manubria gladiatorum, framearum & cultrorum: & *Islandi* *Icunculas*, quibus in ludo *Scacchico* utuntur. Hos dentes esse arbitror, qui vulgò pro dentibus *Hippopotami* venduntur. Animalis hujus accuratissimam *Iconem* delineari curavit *D. Job. de Laet, Descript. Ind. Occid. lib. 2. cap. 6.*

VIII. MANATI (Piscis Cetaceus, ab *Hispanis* in *Hispaniola*

paniola sic nuncupatus; quòd pinnas ad caput, & veluti binas manus habeat, quibus natat) Belgis *Vacca Marina* (cùm quòd capite terrestrem Bovem referat; tum quòd ejusdem more herbis in terra pascatur) *the Manati*. Adeo magnus est, ut jugo boum opus sit, ad unum vehendum. Animal hoc gemino in terris & aquis victu est, & amicum hominis; ut tali historia patuit. *Caramaxius*, *Cacicus*, i. e. Regulus, quidam in provincia *Nicaragua*, parvulum *Manati* quondam captum viginti sex annos in Guainabo lacu, ædibus suis vicino, velut in vivario, panis fragmentis aluit. His allectus piscis adeo cicut evasit, ut Delphinos veterum scriptis celebratos mansuetudine vinceret. Nam quocunq; diei tempore in clamatus ab Reguli domesticis, *Matto, Matto* (ea vox Indis *magnificum* aut *generosum* sonat) velut ad familiare signum, ex imo advolabat; pastusq; è manu, præbebat conscensuro dorsum: adeo ut egressus in ripam, pastum in ædes ventitaret, & cum pueris colluderet. Si qui fortè animi gratiâ lacum transmittere vellent, decem nonnunquam exceptos dorso indefessus transvehebat: referente *Petro Martyre, Ocean. dec. 3. lib. 8.* Hic Piscis Lutræ propè formam referens, XXXV. pedes longus, XII. crassus est: capite & cauda bovem referens; exiguis oculis; pelle dura & pilosa, coloris Veneti; pedes duos Elephantinis similes habet. Fœminæ ejus generis, ut vaccæ, catulos pariunt, eosq; gemino ubere alunt. Ut *Hieronym. Besson. Hist. Novi Orbis lib. 2. cap. 14.* scribit. Lapides seu ossa in cerebro bina gerit, parvæ pilæ palmaræ magnitudine, & orbicularia; quæ *Colicæ* passioni & doloribus *Nephriticis* validè adversantur, si primò adusta, contrita & per cribrum transmissa, in vino drachmæ unius quantitate, assumpta fuerint.

IX. HIPPOPOTAMUS, *Equus Niloticus* (quia Nilis fluminis alumnus, & *Equo* cum specie sitūque partium, tum vastitate similis) *the River-horse*. Quem verum *Jobi* BEHEMOTH esse, longa rationum serie non ita pridem probavit mirabilis ille Linguarum Orientalium thesaurus, *D. Samuel Bochartus*, *Hieroicoici part. posterior.*

. 5. cap. 15. Monstruosum Piscem hunc nemo minorem facit *Aristotele*, qui tribuit illi μέγιστον ἤλικον ὄντι, aſini magnitudinem. At in *Herodoto* Hippopotami ſtatura eſt ὅσον τε βῆς ὁ μέγιστος, quanta maximi bovis. Neq; de nihilo eſt, quòd bovi comparatur; quem non ſolum paſtu & cibo, ſed & mole refert corporis, & forma capitis & pedum. Unde Itali *Bomarin*, i. e. *Bovem Marinum* appellant. Qua de re legendi ſunt ex veteribus, *Herodotus*, & *Diodorus*; ex recentioribus *Gefnerus*, *Bellonius*, *Aloſſius*, *Cadamuſtus*, *Leo Africanus*.

PISCIVM MOLLIVM
Classis.

E Numeratis jam Sanguineis Piscibus, succedunt in ordine EXANGUIA AQUATILIA. Quæ ut supra innuimus, dividuntur in tria genera; viz. *Mollia* seu *Molluscula* (2) *Crustata*. (3.) *Testacea*.

MOLLIA, seu *μαλάκια* ab *Aristotele* dicta, 4. de *Hist. Animal. cap. 1.* sunt sanguine carentia Animalia, foris carne obducta, solidum quid intus continentia. Huc spectant

I. POLYPUS (qui nomine gaudet Græco, cum Latino destituatur, nisi cum *Alberto Multipedem* reddere placuerit; à multitudine pedum & flagellorum sic dictus) nonnullis *Octapodus* (quia, ut cætera ejus generis, octo habet pedes seu flagella, seu brachia, quibus quoties tempestates urgent, ad saxa aliqua adhæret, & se velut anchoris jactis stabilit; quin & tanquam manibus & pedibus utitur) Germanis *Pol-Kuttel*, nobis *the Pour Cou-trel*, & insulæ *Vectis* incolis *Poor Cuttle*.

II. SEPIA (quòd atramento, veluti putrida quadam sanie, quam Græci *σπινθηρα* vocant, abundet) *the black Cuttle, or Cuttle-fish*. Cui hoc proprium est, præter fistulam inter caput & alvum prominentem, quòd atramenti copia luxuriat, & vel ideo quàm in cæteris reperitur majori, quòd vitam littoralem traducat, & nihil aliud quo sibi auxilietur habeat; cum *Polypis* & brachia, &

muta-

mutatio coloris inserviat: Unde fit, ut atramentum illud, sive cruorem suum atrum per aquam effundat, cum se peti animadvertit, & piscatoribus iter veluti præsepit. Habet & *σῆπιον* in dorso, robustum & latum, inter spinam & os mediam præ se ferens naturam, spongiosam inter se complectens corpulentiam: quod Aurifabri nostrates, qui eo præcipuè utuntur, *Cuttle-bone* vocant; Pharmacopolis verò *Os Sepiæ* dicitur.

III. LOLIGO (quasi *Voligo*, à *volatu*: quia efferre sese ab aquis, intervallâq; haud parva transmittere volatu solet; teste *Scaligero*, in *Histor. Animal. Arist. lib. I. cap. 44.*) Græcis *τέφρος*, ab Italis & maris Adriatici accolis *Calamar* (à thecæ scriptoriæ similitudine.) Quæ duabus quasi partibus constat. Una instar thecæ est; inquam se recipit, in extremitate planè triquetra, duabus quasi alis prædita, reliqua parte concava, in quam reliquum corporis recondit. Hanc tubam, intervallo unius pollicis, mox excipit caput oblongum; cui utrinq; oculi clari & chrySTALLINI insident: rostrum verò durum & nigrum habet, simile Psittaci; quod Cirrhi seu flagella ambiunt octo, utrinq; quatuor. Præter atramentum *Sepiæ* quoq; commune, & aliud quendam succum *purpureum* habet; quo tanquam proprio signo ab aliis *Mollusculis* internoscatur. Malè itaq; à quibusdam cum *Sepia* confunditur. Est autem duplicis generis; *Major* scilicet & *Minor*.

IV. LEPUS *Marinus* (à colore Leporis terrestris, quem *ἐμπέριον* vocant) *Monspeliensibus* *Ebrius* (quòd vivus colore ex rubro nigricante fit, quali plerumq; ebrii conspiciuntur) *the Sea-Hare*. Cujus tria genera descripsit *Rondeletius*. *Ælianus* addit & *Indicum*, quod ex omni parte ad terreni Leporis similitudinem accedit, præter pilos, qui spinosi & erecti. Omnia veneno suo
exitia-

exitialia esse, certissimum est. Iconem videas apud *Johnstonum, de Pisc. Tab. Mollibus dicata.*

CRUSTATORUM

Classis.

CRUSTATA seu Crustacea, *Philosopho μαλακόεσσα,* crustis tenuibus contexta; quæ ossibus carent, & communes habent cum reliquis Exsanguibus partes, ut caput, alvum, gulam, ventrem & intestinum. Hujus generis sunt

I. **LOCUSTA Marina** (à pedum longitudine, ut *Iso-*
doro placuit) Græcè *καρίδοις* (*περὶ τὸ τῆς καρίας βαίνειν*, quòd
capite incedat, vel eo sit multum prominente) Germanis
Meer-stoffel, *Icthyopolis* nostris, sed incongruè, *Long*
Oyster. *Astaco* marino per omnia similis est, nisi quòd
hirto asperòq; corpore sit, unde ab aliquibus *γερραιῖς*
dicitur (ab aculeis, *περὶ τὸ γέρρειν καὶ χαιεῖν*, ad scriben-
dum & sculpendum idoneis) & cornua habeat majora,
initio aspera & aculeata, deinde rotunditate præpilata,
& quæ intenuissimum cirrhum definunt.

II. **ASTACUS Marinus** (quasi *ἀστάκις*, non destillans,
sed abundè fluens, quòd tubercula plurima, tum alba,
tum purpurea, guttarum sive lachrymarum specie, for-
cipibus inspersa habeat) quibusdam *Gammarus Mari-*
nus, Danis *Hummer*; vernaculè *the Lobster*. Qui est
vel *Major, the common Lobster* (à quo non multum di-
screpat ille, quem *Leonem* vocant, vel à magnitudine,
vel à colore flavo, quo vivus conspicitur.) vel *Minor*,
qualem nos dicimus *Cichestre Lobster*.

III.

III. ASTACUS *Fluviatilis*, *Gammarus*, Athenæo κριμαρῶ, *the Crey-fish*.

IV. ASTACUS *Medius*, seu mediæ magnitudinis, *Aldrovandi*, *Litteratus Wormio* dictus: quòd in crustis caudam tegentibus litterarum quarundam grandium & quasi Hieroglyphicarum notas ostendet. De quo *Ol. Wormius*, in *Musæo*.

V. SQUILLÆ, Græcè καίδες, *Prawns*. Quarum quatuor diversa genera sunt, viz. (1.) Squilla *Lata*, sive *Ursa* (porrecta enim Ursi corium quodammodo representat) *the Broad, or Bear-Prawn*. (2.) *Gibba* (propter gibbum, quem habere videtur, dum se incurvat) *the bunch-backed Prawn*. (3.) *Mantis* (à similitudine besticiæ cujusdam è Locustarum genere) *the Sea-Grasshopper*. (4.) *Parva*, seu *Fluviatilis*, quam excoriatam nos a *Shrimp* vocamus.

VI. CANCER, καρκίνῶ (quasi κροκαίνῶ, quòd κρόκος i. e. pupillos & oculos mobiles habeat) *the Crab*. Horum alii extra Conchas alienas in aquis falsis degunt: alii in alienis Conchis, ideoq; *Wrong-keirs* nominati.

Prioris ordinis sunt

1. *Cancer Marinus vulgaris, the Common Sea-Crab.*
2. *Maia* (à magnitudine; nam μάια, quæ amitam & nutricem significat, aliquando etiam pro natu grandiore sumitur) *Hippocarcinus, the great Crab, or Horse-Crab.*
3. *Pagurus* (παρὰ τὸ εἶναι ἢ φυλάττειν ἐν πάγοις, id est, κρημνῶσι τόποις, quòd in locis præruptis versetur) *Italica Granciporro; Icthyopolis nostris, the Funger*. Crusta ejus in gyrum novem crenis, imbricis modo, incisa est. Adolefcit quandoq; in calvæ humanæ magnitudinem,

tudinem, sed non æquè orbicularis evadit: cancris reliquis longè major. Apud nos enim visus, qui decem libras penderet.

4. *Eques, seu Cursor* (à velocitate cursus) *the swift Crab*. Hi Amphibii sunt, & in maximis ardoribus meridiano tempore è mari egrediuntur, diemq; sub sole transigunt; circa vesperam mare repetunt. Tanta velocitate ferri vidit *Bellonius*, ut ne unum quidem unquam cursu consequi potuerit. Hujus generis esse videtur *Cancer Latipes*, quem *Ol. Wormius* describit, *Musæi sui pag. 250*.
5. *Flavus Undulatus*, (à colore & lineis, quæ in pro-na parte sunt sinuosæ undarum modo, non aliter quam in Cameloto vulgò nuncupato, nomen sortitus est.) *the Chamelot Crab*. Capitur circa Antipolium & Lerinum lacum.
6. *Marmoratus* sive *Varius* (quòd testa tegitur lævi ac perpolita, & maculis viridibus, cæruleis, albis, nigris, cinereis, Iaspidis instar & Marmoris, conspersa.) *the Marble Crab*. In saxis Agathensis littoris degunt.
7. *Cancer cordis figura*, qui in majorum Afellorum ventriculis sæpe reperitur.
8. *Cancris Fluviatiles*, qui eo à Marinis differunt, quòd testa sint duriore & crassiore; tibiis asperioribus, & ex ruffo nigrescant. Præterea multas crenas in gyrum circa chelas habent.
9. *Cancer Heracleoticus* (ab urbibus *Heracleis*, quarum una *Ponto*, altera *Propontidi* adjacet, ubi frequens est, à *Bellonio* sic dictus) nonnullis *Gallus Marinus* (quòd brachia ejus in cristæ galli modum tornata videantur) qui dorso tuberculis exasperatur, & coloris est miniacei.

10. *Cancer Pilosus* (pilorum nempe densitate Urſi corium refert) qui in mari *Tyrrheno* & *Adriatico* reperitur; ſed in *Oceano* maximus.

Sunt & aliæ *Cancrorum* horum *Differentiæ*, à varia *Chelarum* longitudine deſumptæ; de quibus videatur *Johnſtonus de Piſcibus*, pag. 29. part. de *Exanguib. Aquaticis*.

Posterioris cenſentur

I. **CANCELLUS**, quibusdam *Bernhardus Eremita* dictus, *πιννίβουλαξ* (quali ὀτῆς πίννης φύλαξ, quia pinnis & conchis infidet) *the little Souldier-Crab*. Nam à Conchis nudi naſcuntur, ſed *Purpuras* & *Turbines* è ſuis pellunt conchis, iſq; veſcuntur, ut eorum occupent domicilia. Cum in amplitudinem majorem excreverunt, quàm ut primis teſtis capi queant, in teſtam amplioſam, tanquam domum novam migrant.

II. *Cancellus in Buccino degens, the bigger Souldier-Crab dwelling in the Sea-Trumpet.*

III. **SCYLLARUS** five *Cancellus in Nerite Concha degens.*

IV. **CANCER PARVUS**, qui pinnis innaiſcitur, eſtq; longo corpore, *Locuſtis*, non *Cancris* ſimili. Hujus generis ſunt, qui in *Oſtreis* interdum reperiuntur, & cruſta ſuperna faciem humanam reſequent.

TESTACEORUM *Turbinatorum*
Classis.

Inter Exsanguia *tertium* locum sibi vendicant TESTACEA, Aristoteli ὀστρακώδεσσι, quæ testis duris & fragilibus muniuntur. Distinguuntur in (1.) *Turbinata*. (2.) *Univalvia*, & (3.) *Bivalvia*.

TURBINATA, Græcè Στεφυβόσθιν & ἑλικοειδῆ, sunt illa, quæ in volutas & anfractus seu spiras, quales in prælis & torcularibus visuntur, testas suas quoquo modo reflectunt. Horum autem *duo Genera* constituuntur. Vel enim *Helicem* in testa habent: vel sunt σφαιροειδῆ, *spherica* seu in globum circumacta.

Prioris Generis sunt

I. NAUTILUS, Græcis veteribus ναυτιλὸς, modernis ναυτιλῶ, (quòd navis effigiem referat) *the Nautilus, or Sailer*. Quippe, in summa æquorum pervenit, ita se paulatim subrigens, ut emissâ omni per fistulam aquâ, velut exoneratus sentina, faciliè naviget. Postea prima duo brachia attollens, membranam inter illa miræ tenuitatis extendit. Quâ vellificante in aura, cæteris subremigans brachiis, media cauda, ut gubernaculo, se regit. Ita vadit alto, Liburnicarum ludens imagine, & si quid pavoris interveniat, haustâ se aquâ submergens. *Duo* ipsius genera sunt; *Unum*, cujus testa Pectunculo similis est, cava, neq; ei connexa; ideoq; is nonnunquam è concha

concha sua delapsus, nudus capitur in arena: *Alterum*, quod in testa tanquam *Limax* est, nec ex ea unquam egreditur, sed interdum brachia exerit. Est & *tertia* species, *Cochlea Margaritis Æmula*, *Wormio* dicta (quod sit *Unio*num colore & splendore) ex *India* & sinu *Persico* nobis allata. Quæ glabra omnino & lævis est parte interna infinitis prædita interstitiis. Superficies externa mira colorum varietate splendens, subinde circumagentibus se in purpuram candoremq; maculis. Qui exterior *Cortex* ubi detractus fuerit, planè substantia *Margaritas* refert. Ex ea in frustra dissecta, imagunculæ, globuli ad numerandas preces, monilia & alia ejus generis nonnulla conficiuntur: Vasa quoq; potatoria eleganti artificio.

II. PURPURA, Græcis πορφύρα, *Politiano Concha Herculea* (quod tincturæ auctor *Hercules* credatur) *the Purple-Fish*. Cujus Concha, partè turbinata pluribus mucronibus seu extuberantiis horrida est, superficie exteriore modò candicans, modò flavescens, interiore modò violacei, modò rubicundi coloris; in anfractus in mucronem desinentes contorta. Animal cornua duo *Limacum* modo attollit, atq; eodem ritu serpit, iisdemq; cornibus viam pertentat. Aquam marinam haustam aservat, qua pluribus diebus fovetur & sustentatur. Hepar habet viscidum tenaci lentore præditum, quod *Arist. Papaver* vocat, alii *Cor*, ad cujus latus existit mucus *Purpureus*, in recentibus *Purpuris* illico extorquendus, cum totus in demortuis pereat. Hoc succo olim tingebantur lanæ. *Differunt Purpuræ* magnitudine & aliis circumstantiis. Præcipuæ autem species sunt

1. *Magnæ*, quæ ad *Sigeum* & *Loctum Ide* promontoria gignuntur.
 2. *Parvæ*, quas *Euripus* fert & *Caria*.

3. *Pelagiæ*, quæ magnæ & scabæ sunt, quarumq; *Flos* magna ex parte niger, sed nonnullis puffillum rubidus.
4. *Littorales*, quæ parvæ & flore rubro sunt.
5. *Echinatæ*, quæ vel pluribus spinis maximè in postica parte horrent, vel rarioribus, minoribus & brevioribus.
6. *Rubra*, ut in Austrinis partibus.
7. *Nigræ*, in Aquiloniis.
8. *Livide*, in Occidentalibus & Orientalibus.
9. *Marmoreæ*, quæ longis undiq; tuberibus, at minimè acutis sed obtusis plenæ.
10. *Pentadactyle*, qualem *Gesnerus* descripsit, ex Adriatico mari acceptam.

III. BUCCINUM (à similitudine buccini, quo sonus editur, rotunditate oris in margine incisâ, ut *Plinio* visum.) Græcis φύνιον, & σεμβέ, & κήρυξ (fortè à cera, quam mucosam similem mutuo attritu salivant; quod Græcis est κηρίον) the *Trumpet*. Variat magnitudine. *Buccina* enim

1. *Atajor* in tantam quandoq; excrescit magnitudinem, ut ad *Cartejam*, teste *Bellonio*, decem capiat *Cotylos*.
2. *Minor* ut plurimum ovi magnitudinem non superat. Strias quandoq; quinas aut plures in tergore habet, plerumq; in gyrum tuberculis obtusis & brevibus obsepta, frequentioribus quàm in *Purpura*.

IV. MUREX (ab asperitate murorum quibus includitur; longos enim firmosq; aculeos habet, per intervalla eminentes) Qui est (I.) *Marmoreus*, à candore & duri-

duritie sic dictus, cujus testa gravis est, densa, solida; aculeis multis horrens, figura inter Buccinam & Conchylum media. (2.) *Triangularis*, altera parte planus; altera ferè rotundus, sed ita ut utrinq; sint duo latera. Aculeos habet breves & firmos. (3.) *Lacteus*, à lacteo colore nomen sortitus. (4.) *Orthocentrus*, qui totus forinsecus & intrinsecus rubet, turbine candicat. (5.) *Coracoides*, *Rondeletio* ab infirmis & rostris Corvorum similibus aculeis dictus. (6.) *Aporrhaldes*, quos quidam inter *Lepades*, quòd ut istæ saxis adhæreant, ponunt; sed malè: faciunt enim & *Neritæ* idem, quæ tamen toto genere ab iisdem differunt.

V. CONCHYLIIUM, cujus operculum est *Blatta Byzantia* Serapionis. Est autem ea parte latius, qua in turbinem deficit, sine aculeis tuberculisve ullis.

Posterioris sunt

I. TURBO, qui ex amplo & lato paulatim in mucronem definit, multis voluminibus constans pro corporis proportione, variorum colorum, foramen rotundum habens, & rimam per quam excrementa excernuntur. Est (1.) *Magnus*, qui multis volutis constat, margine spisso & aspero, testâ albâ, lineis tuberculisq; asperâ. (2.) *Anritus*. (3.) *Tuberosus*. (4.) *Angulosus*, quòd testæ volumina ita à se discreta sint, ut in medio angulos efficiant, sic dictus. (5.) *Muricatus*, quia testa est intus purpurea, foris alba & quasi calce illita, sic nominatus. (6.) *Pentadactylos*, quia quinq; appendices longas & acutas, si extremum Turbinis annumeres, habet. (7.) *Qui Spongiis delectantur*. Quorum omnium *Icones* videantur apud *Aldrovandum*. Adde Turbines notis *Musicalibus insignitos*, ab Ol. Wormio, *Mus.* pag. 259. descriptos.

II. TRO-

II. TROCHUS (ita dictus, quòd similis sit instrumento ligneo, quòd pueri scutica in orbem agitant : unde meritò in Turbinorum classem refertur) qui distinguitur in (1.) *Magnum*. (2.) *Pyramidalem*. (3.) *Niloticum*. (4.) *Indicum*. (5.) *Album*. (6.) *Maculosum*. Omnes verò læves sunt & varii.

III. NERITES (à *Nereo*, Deo Marino ; quòd is fortè tali concha, tanquam elegantiore buccina, usus esse fingatur) *the Mere-maids Trumpet*. Cujus concha rotunda est, in spiram desinens exiguam, lineis frequentibus per universum corpus perreptantibus ; quarum vestigia etiam in ore apparent, quòd altera parte striatum, altera exiguis punctis horridum conspicitur.

IV. COCHLEÆ, *sea-snails, Whilks, or Porwinkles, & Periwinkles*. Quarum tanta ubiq; varietas est, ut singulas explicare & exprimere operosum foret. Præcipuæ verò sunt (1.) *Celate*. (2.) *Echinophoræ*. (3.) *Cylindroides*. (4.) *Depressæ*. (5.) *Rugosæ*. (6.) *Umbilicatæ*. (7.) *Sarmaticæ*. (8.) *Oleariæ*, quòd iis oleum decapularent veteres Romani, sic dictæ. Quas omnes accuratè descriptas invenies ab *Ol. Wormio in Musei sui pag. 260, & 261*.

V. ECHINUS (vel κατ' ἀντίθεσιν, ἀπὸ τῆς μὴ δύνασθαι ἔχειν διὰ τὰς ἀκάνθας, quòd manu retineri non possit, propter aculeos : vel, ut *Vossio* fatius videtur, ἀπὸ τῆς ἔχειν ἐαυτὸν, ἀφανῶν τῶν σαρκῶν ὑστῶν, quòd ita se cohibeat, ut nullæ carnes appareant.) aliis *Erinaceus Marinus, the Sea-Urchin, or Sea-Hedg-hogg*. Quibusdam *Aurantium Marinum*, quòd spinis ablatis pomum Aurantii quodammodo referat. Hujus tota testa aculeis forinsecus, intrinsecus foraminibus parvis plena est ; per quæ movendi facultas aculeis communicatur. Hujus species præcipuæ sunt

1. *Echinus Spatagus & Brissus*, nostratibus, ob pudendi muliebris similitudinem, inhonesto nomine, a *Cunt*, & maritimis *Cambrobritanniae* partibus, *Mere-maids Head* dictus. Qui, ut, à *Rondeletio* describitur, vix à cordis figura recedit, aculeis parvis & raris obsitus.
2. *Echinometra*, quam *Rondeletius* tantæ magnitudinis exhibet, ut ambabus manibus quaquaversum extensis vix capi possit.
3. *Echinus Minimus* pelagius, Italis *Un Judeo* vocatus (quòd perpetuò nigrescat & sordescat) spinis grandibus, longis & præduris. Testam juglande majorem non promit: estq; reliquis omnibus vividior. Nam si supinum ponas, mox suas spinas deprimit, & se in pronam partem convertit. Hic spinis spoliatus, & exsiccat, vernaculè dicitur *the Sea-Button*.

UNIVALVIUM Classis.

E Conchiliis UNIVALVIBUS sũnt

I. LEPADES (quasi *Squamme*, quia petris, aliisq; corporibus adhærent, instar squammarum) *Patellæ*, *Lym-pins*, *Lympets*, or *Cockles*.

II. *Concha Veneris* (ob communem cum *Venere* originem è mari: vel à pulchritudine; vel quòd pudendum muliebre figura exprimat) aliis *Concha Porcellanica* & *Lævigatoria* (quia ad chartas & alia læviganda iis utuntur Itali) Cujus varia sunt genera, colore & magnitudine differentia.

III. CONCHA PERSICA, quæ à loco nomen sumpsit, estq; majore sui parte rubicunda, cætera candida. Margaritas proferre proditur.

IV. PENICILLI, *Tubuli Testacei*, in quibus vermes latent, *Worm-shells*. Sunt & qui molli quadam & laxa substantia faxis alligantur, ita ut aquarum undis cedat & agitetur. Reperiuntur nonnunquam in *Ostrea* vulgaris & *Gæderopodis* testis.

V. BALANI, Latinis *Glandes* (ob similitudinem glandium arborearum; nam ut glandis pars altera lævis est in acutum desinens; quædam aspera: sic hæc, quæ faxis adhæret, partim lævis est, partim aspera.) *Center-shells*.

VI. CONCHÆ ANATIFERÆ, vulgò *Barnicles*, or *Barnacles*: in Scotiæ littoribus frequentes, & navibus ex India Orientali reducibus sæpe adhærentes. De generati-

Derivatione Avium ex his, lege *Ol. Worm. in Musei sui*
Pag. 257.

VII. DENTALIA, *Tubuli* quidam candidi, teretes, striati, in acutum desinentes, una aut altera linea transversa, inæquali cincti. *Tellinis* adnasci solent quandoq; ut *Balani* aliis crustaceis.

VIII. ENTALIA, quibusdam *Antalia*; conchulæ nimirum parvulæ, ejusdem substantiæ cum venereis, aut potius Cylindricis, niveæ, læves, rimulam habentes. Ingrediuntur compositionem *Unguenti Citrini*; quod vi abstergendi sine acrimonia & caliditate polleant præclara. Hisce affines sunt *Conchulæ Striata*, cum Venereis, quoad figuram, affinitatem quandam habentes; ex quibus monilia conficere solent.

IX. AURIS *Marina* (quia aurem exactè refert) ab *Aristotele* *αὐρὸς ἀγρία* dicta, *Bellonii Patella major*.

 BIVALVIUM Classis.

BIVALVIA, Græcis *σιδύες*, Conchæ sunt duabus præditæ testis, iisq; vel *asperis*, vel *levibus*.

Inter Conchas ASPERAS sunt

I. MARGARITIFERA, Mater *Perlarum*, & *Indica* (quòd apud *Indos* reperiatur potissimùm) *the Pearl-Oyster*, or *Mother of Pearl*. Hujus Conchæ licet multa sint genera, eam tamen hìc intelligimus, quæ grandis est, modicè cava, spissa, figura Pectinibus æmula, una saltem parte aurem habens & parva foramina, quæ non penetrant; interius Margaritæ aut Unionis instar splendens. Hæc interdum tam grandis in India invenitur, ut ferant in mari Borneo inventam pondo septem & quadraginta librarum. Testa ad varia Utensilia accommodatur; nam capsas, pocula, cochlearia, mensas, scipiones hisce exornant; imo cochlearia integra, manubria, icunculas inde conficiunt: quorum exempla haud pauca in REGIÆ SOCIETATIS Musæo asservantur.

II. IMBRICATA, seu *imbricatim undulata* (sic dicta, quòd testa ad undarum sese attollentium similitudinem distincta est) *Tridachne* (quòd tantam habeat carnem, ut non nisi tribus vicibus deglutiri possit) quæ haud rarò longitudinem attingit pedalem.

III. STRIATA, cui striæ testam percurrentes nomen dedere.

dedere. Hujus varia genera fidelitèr descripsit *Ol. Wormius*, *Musæi sui pag. 253.*

IV. ECHINATA (quia forinsecùs hirsuta est Echinorum modo) quæ Pectini similis est; testis admodum concavis, striatis, in ambitu incisis. Uniones in ea reperiri testatur *Plinius*, *H. N. lib. 9. cap. 35.*

V. SQUAMMOSA, quæ lineis semicircularibus, squammarum in morem, est exornata.

VI. LONGA, cujus duas species exhibet *Rondeletius*: *Unam* colore vario, in medio albescente, intus cum lævitate candido: *Alteram* testa alba, aspera, lineis multis distincta, quam *Plinii* longam esse putat.

VII. PICTORUM (quòd testæ ejus olim pro conficiendis coloribus raderentur.) quæ crassitudine cæteras omnes multùm excedit, & florem foris habet. *Aldrovandus* unam attulit colore Cinnaberis, figurâ minorum Ostreorum.

VIII. CORALLINA (quòd Corallium colore imitetur) quæ externa testarum parte Pectinem refert; sed lineis est aspera, tuberculis rubris inæqualis, intus lævissima, candidi Marmoris colore. Post diutinos Austri flatus, & Caniculæ exortum in littus ejici solet.

IX. RUGATA, non ab imo ad summum, sed transversim multas rugas ductas habens. Veneti *Biveronem* vocant.

X. RHOMBOIDES, *Rondeletio Musculus striatus*; quæ elegans est, oblonga, qua testæ cohæret recta fermè, altera parte sinuata: Caput verò testæ in angulum prominat, ut tota Rhombum haud inelegantèr referat.

Inter LÆVES ponuntur Conchæ

I. GALADES, omnium maximæ & lævissimæ, intus verò candidissimæ, non admodum concavæ; Nostratibus *Long Oysters* dictæ.

II. NIGRA, prioribus similis, nisi quòd intus & foris nigricat.

III. FASCIATA (quòd quinq; veluti fascias latas à latere in latus ductas habeat) cujus testa est admodum lævis, dura & marmorea. Harum plures depinxit *Andronandus, de Piscibus, lib. 3. cap. 55.*

IV. CRASSÆ testæ, quæ fasciis & rarioribus, & la-
tioribus insigniuntur.

V. TENUIS testæ, quæ extra sunt colore sœdo, lu-
tulentò, cinereo; intus argenti modo resplendent.

Huc referuntur etiam

VI. CHAMÆ (à Græco verbo χᾶ, seu quòd hient; unde quibusdam *Hiatule* dicuntur, & *Plinius*, Conchas quasdam pandere se dixit quadam oscitatione: seu earum conchæ admodum concavæ sint, & capaces) Gal-
lis *Flamme* & *Flammata*; Italis, *Peverazæ* (quòd pipere condiantur) *a sort of Cockles*. Quarum aliæ *Asperæ* sunt, aliæ *Læves*.

VII. OSTREA (vel *ὄστρεον*, vel quasi *ὄστρα*, quòd testa veluti ossea tegantur.) *Oysters*. Quorum Differen-
tiæ, à loco & colore desumptæ, variæ sunt. Ratione Loci, celebrantur

1. *Pelagia*, quæ in alto mari nascuntur, parva & rara.
2. *λιμνόςστρα*, ut *Aristoteles* vocat, quæ in stagnis marinis degunt. Cujus sortis sunt apud nos *Colcestriensia* dicta, quæ in puteis & stagnis, quæ mare singulis æsti-

æstibus inundant, aluntur, indéq; pinguiora, & sal-
sedine gratiora evadunt.

3. *Littoralia*, quæ in littoribus inveniuntur; nec non inter saxa, limi & aquæ dulcis expertia. Parva sunt, dura & acria.
4. *Britannica*, quæ omnibus præferuntur.
5. *Santonica*, quæ magis salsa & acria judicantur.
6. *Burdegalenſis*, inter quæ *Medokina* (ab oppido vicino *Medœe*, dicta) suavitate præcellunt.
7. *Circæa*, quæ ab *Horatio Satyr.* 4. commendantur.
8. *Abydena*, quæ olim à ganeonibus celebrari solita, *Clemens Alexandrinus in Pedagogo* prodidit.
9. *Lucrina* (à *Lucrino Campaniæ* lacu, in sinu *Bajano*, prope *Puteolos*, ita dicta) quæ à *Plinio* celebrantur.
10. *Brundufina*, de quibus ita *Plin.* "Gaudent peregrinatione, transferriq; in ignotas regiones. Atq; ita *Brundufina* in *Averno* compasta, & suum retinere succum, & à *Lucrino* adoptari creduntur."
11. *Cumana*, quæ *Strabo* præstantissima facit.

Quoad Colores; *Ruffa* sunt in Hispania; *Fusca* in *Illyrico*; *Nigra* & carne & testa sunt *Circæa*, quibus palma mensarum diu tributa est; in mari *Rubro* flammeis illustrantur zonis. Hisce demum subjunguntur

Gaideropoda (quasi *pes Asini*, apud Græcos, qui *Gaideron* hodie asinum vocant) apud nos, *Horſe-Oiſters*.

VIII. PECTINES (à rugis seu imbricaturis illis, quibus insigniti sunt; si *Gillium* sequimur.) *Scollops*. Græci *Aspes* nominant, ob mantum & pedum similitudinem. In

Hiberniæ

Hibernia admodum frequentes sunt; ubi in arenosis & limosis littoribus sponte proveniunt, & stridore sentiuntur, quoties per summa humoris in arena stagnantis nitibundi feruntur. Differunt magnitudine, & rugarum varietate.

IX. MUSCULI, seu *Mytuli* (nam non nisi magnitudine & rotunditate eos differre, rectè statuit *Rondeletius*, & *Aldrovandus*; ut hi sint majores, illi minores) *Muscles*, & ubi grandiores sunt, *Horse-Muscles*.

X. TELLINÆ (ita nominatæ, ὅτι τὰ χίστα τελεία γίνονται, quòd ocyssimè perficiantur, spontèq; proveniant.) Venetis *Capparazole*, seu *Capparole* (à *Capparis* similitudine) quæ testis constant lævibus, candidis, nequaquam striatis, quandoq; crenulis & denticulis, in longitudine diffusis, mediocritèr fortibus, intùs cavis, exterius ex albo & flavo purpurascens. Exiguo sunt corpore, nec facilè aperiuntur. Edulium præbent ori gratum; unde Romæ & alibi bellariorum vices subeunt; alvum tamen resolvunt.

XI. SOLEN, Græcis *Σολὴ* (à canalis sive tubi similitudine) quibusdam, juxta *Plintum*, *Aulos*, *Donax*, *Dactylus*, *Onyx* (quòd cum his figurâ conveniat) Venetis *Cappa longa*; *the Sheath*, or *Razor-fish*. Est ex *Concharum* longarum genere, duplici constans testa, lævi, tenui, alterâ tantum nigro vinculo membraneo colligatâ; alterâ solutâ; dodrantali longitudine, pollicis crassitie, arundinis modo cavâ, extremis duobus semper apertis. Commendantur *Calculosis*, & *Urinæ* difficultate laborantibus.

XII. PHOLADES (ἀπὸ τῆς φολῆς, quòd in cavernis & latibulis condantur: & rectè quidem; nam ita inter saxa, imo & in saxis ipsis latent, ut iisdem undiq; contegantur, per foramen verò exiguum & sensui vix patens aqua nutriuntur.)

XIII. PINNÆ, Græcis πύμα & πίννα, numero singulari (quòd semper fordibus obductæ sint) Neapolitanis, Pernaë; Venetis, Asturæ; à *Mytolorum* figura non multùm recedentes. *Cancris* etiam in illis hospitantur. *Rondeletius* tantam Romæ se vidisse scribit, ut ad cubiti magnitudinem accederet. Plurium specierum Icones depinxit *Aldrovandus*, de *Piscibus* lib. 3. cap. 76.

Restant adhuc quamplurimi Pisces EXOTICI, *Novi Orbis* duntaxat alumni; quos, quia perpaucos ex eis nobis hætenus vidisse contigit, & quia nominibus *Latinis* nondum donati sunt; idcirco prorsus intactos relinquere consultum duximus. Ne verò *Lectoris* curiositati in hac parte omnino defuisse videamur; eum officiosè remittimus ad *Joh. Johnstoni* Lib. 4. de *Pisc.* ubi ingentem istorum numerum inveniet, ex *Marcgravio*, *Pisone*, *De Laet*, *Benzone*, *Petro Martyre*, aliisque rerum *Naturalium Indicarum Historicis* diligentèr collectum, & in debitas Classes redactum.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY